Ն. 5484 — 1903 ՅՈՒՆԻՍ 10 ՇԱԲԱԹ — 1321 ՐԷՊԻ ԻԼ ԷՎՎԷԼ 26 — ՕՆ ՏՕԳՈՒՉԸՆՃԸ ՄԷՆՔ

20 ԿՈՊԵՔ

ՋԷՐԻՏԷԻ ՇԱՐԳԻՅԷ

20 ԿՈՊԵՔ

1877 ՄԷՆԷՍԻՆՏԷ ԹԷՍԻՍ ՕԼԸՆՍԸՇ ՏԸՐ

ԲՕԼԻԹԻԳԻՅԷ ՄԻԼԼԻՅԷ ԹԻՒՃԱՐԻՅԷ ՀԱՐՐԱՖԻՅԷ ՎԷ ԻԼՄԻՅԷ

صاحب امتیاز: جیوه‌لکیان

ԵԷՎՄԻ ԿԱԶԷԹԱ

(جریدهٔ شرقیه) (۱۲۹۳ سنه‌سنده تاسیس اولنمشدر)

DIJERIDEI-CHARKIE
FONDÉ EN 1877

ԱՊՕՆԷ ԳԻՆԵՐԸ

	12 այլեզ	6 այլեզ	3 այլեզ
ՍԱՆՈՎ	140 ղշ.	70 ղշ.	40 ղշ.
ՔԱՇԸ	150 »	80 »	45 »

Մեկ թիւն 20 ղշ.-ոց

ԻԼԱՆԱԹ ԳԻՆԵՐԸ

Լինելի, Հնդի վէ Յունաստանի տարեկան ղշ. 5
Միւս տարիներ տարեկան » 3

Իսարէլեանէսի Սթանպօլտա Պապը Ալի ճատաէսինտէ նստմէրօ 20 ձիվէլէկեան մաթպասասընտա որը։ Քեսգինի մէվատա հազգընտա կազէթանըն սահիպ վէ մէսուլը ՏԻԳՐԱՆ ՀԻՎԷԼԻԿԵԱՆ մուրաճաաթ օլունա։ Մէվատաը նաֆիյատ տաիր պէնտլէր մէճճանէն գապալ օլունմայաճագ վէ ուրբ օլունմայան էվրագ իսաէ օլունմայաճագ։

ԳԻՆԼԻԻՔ ՀԱՎԱՏԻՍ

ՍԸՐՊԻՍԹԱՆ ՖԱՃԻԱՍԸ

Եվրոպա կազէթալարը՝ սոն բոմբա իլէ պլանն նիսպէտլէրինտէ Պէլկրատա գինպիկը միւէլլիսէսի հագգընտա թէսպիհ օլընան ֆէգրալարատա՝ ճանիլէրին միճմազաթը չէպիտէլ տիւշար օլմայարընա գառար միթիմէտտին հիւքիմէթլէրին՝ Սըրպիսթան իլէ միւնասէպաթտա պուլընմագտան իմթինապ իսէր։

Ռուսիա իմբէրաթօրը Իքինճի Նիգոլա դիմիտրիվիչ հագգընտա չէքիլէն թէլգրաֆա ճէվապէն, թաստիգ՝ գառար ճինէթքարլիյէ հիւրաթ վէ իյիթրաք իսթիլէրին էշէտտը ճէզա իլէ միճազալթալարլյա մէշրութ օլապիլէճէկինի սուրէթը գաթիյէտ պէյան էյլէմիշ տիր։

Հուգուզը Իլահիի Թանրյան Ալէքսանիա իմբէրաթօրը Պէլկրատ հատիսէի մէլունանէսինի իյիթիկի զէման, «—Հուգուզը իլահիի Թանրմայանլարընը ճէզասը գալմասընա հանկը հիւքիմտար բաղի օլուր։ պու կիպի մէլունլարընը չիտէպիլէ ճէզա կէօրմէսի լազըմ տը։ աքսի հալատ ինթիզամը ալէմէ խալէլ թարը օլուր։ պինաէնալէյ՝ պու մէլունն ճանիլեր էն չիտէթիլ ճէզա իլէ ճէզալանարընլամալը տը—» պուլուրմըշլար տը։

Պէտիւ հիւքիմտարլար հազարթը Պէլկրատ ճինայէթը միւէլլիմէսինտէն սոն աէրէճ միթեէսսիֆ վէ միթէէլիւմ օլուպ, հաթթա Ռուսիա իմբէրաթօրը Իքինճի Նիգոլա հազրէթլէրի՝ ճինայէթը ֆաճիանըն վուգուրնատան խապէրատ օլընճա՝ թէէսսիֆ եաշլարը ազթարագ, պէյանը թէէսսիւր էյլէմիշ, վէ ճանիլէրին թէրթիպը ճէզասը իչիւն Սըրպիսթան հիւքիմէթինէզանինտ թէշէպիւտաթը մուէսիրրէ վէ չիտիէտ պուլընըլմասընը լազըմ կէլընլերէ էմր իթմիշ տիր։ Ճանիլէր հազգընտա միճազաթը գանունիյէ թէրթիպ իսիլինճէյէ գառար, մէէնի հիւքիմիթլէրին Սըրպիսթան իլէ բէմի միւնասէպաթտա տէվամ իթմէյէրի միմքին օլմայաճաղընը իսրաէ իթմէք իւզրէ ինկիլթէրա վէ Ռումանիա հիւքիմէթլէրինի՝ Պէլկրատտա գի սէֆիրլէրինէ չէնը մէզքիւրտէն միճարէզաթ իթմէք իչիւն մախսուսսի էմրլէր վէրմիշ օլուուգլարը տա հէր թարաֆա թէլէկրաֆլար իլէ պիլդիրիլմիշ տիր։

Պէլկրատ հատիսէի ֆառմասը իլգէրինէ Ռուսիա իմբէրաթօրը 20 կիւն մաթեմ թութուլմասընը էմր իթմիշ տիր։

Ռումանիա գրալը տախի 20 կիւն մաթեմ թութուլմասընը էմր իթմէկի կիպի, զամանատը պուլընտրը պիր Սըրպ ալայընը քէմալը նէգիրէթլէ բէտատ ու թէրք իթմիշ տիր։

Աւաթիա-Մաճառիսթան իմբէրաթօրը Պրանսուա Ժոզէֆ հազրէթլէրի թարաֆընան Դարաեօրկէվիչ չէքիլէն թէպէի միթեէզամմին թէլէկրաֆատ, միւրիտլէրին թէէտիպի գաթիէն թավսիյ օլունմը, վէ ֆէրտասը կիւն Ռուսիանը նիմ բէմի կազէթասը յա տա թէէլիա իսիլմիշ տիր։ պու մէսէլէ՝ ուսմամ նիանը մէտէնիյէթին նէգիրին ու հիտայէթինի մուճիպ օլաուգընատան։ միւրիտլէրին թէէտիպի էյզամ տիր։ Իմբէրաթօր Ֆրանսուա Ժոզէֆին չէքիլի թէլէկրաֆատ՝ հէր քէսին խսթիքրան վէ նէգիրէթինի մուճիպ օլան վազա՝ Սըրպիսթանը մէգէլլէթ տիւշէրէն պիր հատիսէ տէյու թավսիֆ իսիմիշ իսի, հալընը պու սէօզ՝ Աւսթրիա-Մաճառիսթանը պու պապտէքի ֆիքր ու միթալէարընը բէք այշդ սուրէթտէ կէօսթէրիյօր։

Բէթէսպուրկտան ալինգիր. յունիս 18 թարիխիւլ իյար օլունտըղընա կէօրէ, Բէսմի կազէթա՝ նէշր իթմիկի պիր պէյաննամէսէ, Դարաեօրկէվիչին՝ սոն վազալարա սէպէպ օլանլարընը թէէտիպ իթմէսի լիւզումը գաթիսինտէն պահա իթիրաֆսէն սոնրա, շու վէճհիլէ պէյանը միթալէա իսիյօր.

«Պէլկրատտաքի վէգալիի միւէսսիսֆէի միւսթէքրիհէնէն պիր հաֆթա կէչէր. Բուսիա հիւքիմէթի՝ Սըրպիսթանա պիր հիւքիմէթը մէշրութ օլմասընը իչիւն վագալարընը թաբզը ճէրէյանընա սուրէթը բէսմիյէ միթաաէ իլէ վազգի օլմասը. ֆագաթ չիմտի հազայիզը անվալէ վազգի օլատուգընան. պիր մաճամէյի մէնֆուրէթ նէթիյէսի օլարագ բէէսը քեարա կէչէն պիր թազմ էյլեսը բէզիլէ իլէ միւնասէպաթտա պուլընմագտան իմթինապ իսէր։

«Բուսիա իմբէրաթօրը՝ ճինայէթը մէնֆուրէթ վէ մէքրուհէ հազգընտա թահզիգաթը ամիգա իբրա վէ իլէլեպա ուէքեաար օլան ճանի վէ նիյմէթնայինաս էշխասընը էն չէտիա ճէզա իլէ միւճազաթ իսիլմէսինի պէյան վէ իհթար էյլէմիշ տիր։ Բուսիա՝ գրալ Ալէքսանտր իլէ զէվճէսի գրալիցա Տրականը խաթիրանաթը բուհը իչիւն տուա իսէր։»

Պիւթիւն Բուս կազէթալարը՝ Ֆրանսուա Ժոզէֆ հազրէթլէրինին Դարաեօրկէվիչ չէքտիկի թէլէկրաֆ իլէ Բուսիանընը բէսմի կազէթասը յա նէյր իթթիկի պէյանաթտա, ֆիքրէն վէ մալէն իթթիֆատ օլուուգընը մաէլմէսար պէյան իսիյօրլար։

Բումանիա գրալը Շարլ հազրէթլէրի՝ Պէլկրատ տէվալը ախիրսինտէն միւթէհասսրլ պիր հրսսը նէֆրէթլէ էվվէլէն պէրու էօսմէսինտէ պուլընան Սըրպ ալթընը բիատ ալալը ֆարբի միրալալըընը բէտատ ու թէրք իթմիշ տիր։

«Գոնսթանթինուբոլիս» կազէթասընտա օգունմըշ տը.

«Ախիրէն Թէսալիատա Նաում վէ Լամպրօ նամտնտա իքի Պուլկար տէրտէսի իսիրմիշ իսի։ Իհրա իսիլէն Թահզիգաթանան անալալարընա կէօրէ, պունլար չագիի մէշհուր Կօթանըն չէթէսինէ եաթագլըգ իթմիշլէր տիր։ Պու քէրրէ Կօթանըն չէթէսի Թէսալիատա Թրընօվա հիտէթինտէ չեգավէթէ պաչլաարընը իսպէր ալընմասընա մէպնի, թաագիպ վէ թէնգելի իչիւն թէտատիրը չէտիաէլէ թէվէսսիւլ իսիլմիշ տիր։»

ՏԱԽԻԼԻՅԷ

Տէրսաատէթտէ ինչա օլունճագ էֆսիմ վէ մունթազամ հապսխանէի ումումի պինասը իչիւն 100,000 լիրա Օսմանի սարֆը գարարլաշըրըլմըշ տը։ Հապսխանէ եէտիգուլէ տիշարըսընտա ինչա օլունճագտը։

—Պուգրէշ կազէթալարընտա օգունտըղընա կէօրէ, Պապը Ալիսէն վուգու պուլան թէպլիղաթ իւզէրինէ Պուլկարիսթան էմարէթի՝ Թիւրքիա վէ Պուլկարիսթան հուսուսընդն զարպ ճիհէթլէրինտէ իուշէրրա վէ էյզէյանդն միւրուրինի մէն իթմէք մագսատըյլա մէվճուա օլան ասքէրինէ 3000 նէֆէր իլավէ իթմիշտիր։

—Պա իրաաէի Սէնիյէ Պուլկար էյզէյալարընտան զապթ ու միւսատէրէ օլունան սիլահ վէ միհիմմաթ Թօբխանէի Ամիրէյէ թէսլիմ օլունճագ տը։

—Իրան սէֆիրի Միրզա Տանիյ Խան տիւն սէֆարէթխանէտէ պիր զիյաֆէթ վէրմիշ օլմաղլա, իչպու զիյաֆէթտէ Աւսթրիա սէֆիրի Պարօն տը Դալես իլէ Ֆրանսա սէֆիրի վէ զեվճէսի, Սրանիա սէֆիրի վէ Դարատաղ սէֆիրի, Պուլկարիսթան գառուքէհեաը իլէ Ֆրանսա սէֆարէթխանէսի մէմուրլարը հազիր պուլընմըշլար տը։

—Անատօլու Օսմանլը չըմէնարֆէր գումբանեասը տիրէքթօրը Մ. Հիւկնէն, վէ Թէնպէքի չիրքէթի տիրէքթօրը տիւն տարէի Խարիճիյէյէ կիտէրէք, Խարիճիյէ նազրը տէվլ. Թէվֆիգ բաշա հազրէթլէրի իլէ միւլագաթ իթմիշլէր տիր։ Ֆրանսա սէֆիրի Մ. Գոնսթան տիւն Շուրաի Տէվլէթ բէյսի տէվ. Սահտ բաշա հազրէթլէրինի զիյարէթ իթմիշ տիր։ Բէժի իքինճի տիրէքթօրը տիւն Տախիլիյէ նազրը տէվլ. Մէմտուհ բաշա հազրէթլէրի իլէ միւլագաթ իթմիշ տիր։

—Մանիֆէսթօ տախիլինտէ վիւրուտ իտուպտա մանիֆէսթօսընտան ֆազլա զուհուր իտէն էշեատան ալընան իքի գաթ բէսմին քեամիլէն իրատ գայրը իյճապ իսէրքէն, պիր գաթը իրատ գայտ վէ տիկէր գաթը կէօյա մուխպիրլերի վար իսիլ կիպի օնլարա թէվզի վէ իթա իսիլմէքտէ օլաբիլը՝ Բուսումաթ Լմանէթի հէյէթը թէֆթիշիյէ բիյասէթինէ նազարը տիգգաթը ճէլպ իսէրքէ, թահգիգաթ իճրասը գարարկիր օլմուշ տը։

—1318 սէնէսի Օրման վէ Մէսաուին վարիտաթը՝ կէչէն սէնէլերէ նիսպէթլէ 4,341,000 ղշ. ֆազլա զուհուր իթմիշ տիր։

—Էվվէլքի կիւն Ֆէնէրտէ քահին Բում մէքթէպլէրինին սէնէլիք իմթիհանլարը իճրա իսիլմիշ վէ բէսմը մէզքիւրտէ Բում Բաթրիրքի Եուսաքիմ էֆ. հազրէթլէրի իլէ Սինօզ աղալարը, Եուսան սէֆարէթխանէսի Թէրճէմանլարընտան Մ. Լաուտաքի վէ սաիր պիր չօգ միթեպէրան հազզը պուլունմըշլար տը։ Պու միւնասէպէթլէ Բաթրիրք էֆ. հազրէթլէրի՝ մէքթէպը մէզքիւրը իհթիյաճաթը գօլալաթմագ իչիւն իսմինի պ՝լտրմէյէն իքի համիյէթքեար զաթտան պէրինին 3 պին ատէտ լիրա Օսմ., վէ տիկէրինին տախի 30 պին ֆր. իհտա իթթիքլերինի պիլտիրմիշ տիր։ Իսթիհսանը խթիմընտա Զաթը հազրէթը Բահրյահի իչիւն տուալար օգունարագ, հազրուն Թարաֆընան չիտէթլէ ալգըլանմըշլար տը։ Մէքթէպը մէզքիւրտէն պու սէնէ 40 թալեպէ՝ շահատէթնամէ ալաճագլար տը։

—Պասրա, Ֆավա, Խէնտէք, Տէվասէր ըուսումաթ իտարէլէրինտէն Իրանա կէօնտէրիլմիշ օլան զախիրէլերին 100տէ 12 իխրաճաթ ըէսմինին չալընմասընտան նաչի Թահգիգաթ իճրա գըլընտրը մալիմ տիր։ Հէյէթը թէֆթիշիյէ բիյասէթինէ պու իսթիլասաթտա զիմէտխալ օլանլարը ազլի կէօսթէրիլմիշ իսէ տէ, ուսուլէն ճէմիյէթը Բուսումիյէճէ թէգադիգաթ իճրասը լազըմ կէլէրէք, մէզքիւր էվրագ՝ ճէմիյէթը Բուսումիյէ ազասընտան սատա։ Բաչիտ, վէ Ցարութիւն Զէքի էֆ.լէր հազարթըյա սատա։ Ալի Ռիզա վէ Հիւսէյին Հիւսնի էֆ.լերտէն միւրէքքեպ պիր հէյէթէ թէվտի օլունմըշ տը։ Հէյէթը մէզքիւրէ Թարաֆընան թէեադիգաթա պաչլանըպ, պիր իքի կիւն զարֆընտա թէեադիգաթը իքմալ օլունմասը ըէսիս սթուճ։ Միւրէյյա պէյ էֆ. հազրէթլէրի Թարաֆընան հէյէթէ թէպլիղ իսիլմիշ տիր։

Պաղտատ ըուսումաթ նէզարէթի մուհասէպէ պաչքանթիպի Թահիր, վէ թահրիրաթ պաչքանթիպի Բիդա էֆ.լերին տախի 1306 սէնէսինէն սոնրա Պասրա ըուսումաթ միւտիրիյէթի վէքէալէթինտէ պուլունտըգլարը ճիհէթլէ, պու ֆիկիր իսթիլասաա զիմէտխալ օլտըգլարը սապիթ օլմուշ տը։

Զալընան բարանը կէրի ալընմասը էսպապը իսթիքմալ իսիլմիշ օլմագ իւզրէ ելսթիլասաթտա զիմէտխալ օլանլարա, քէֆիլլերինէ սախ էմլաքը չիմտատէն հաճզ ալթընա ալընմասը թասավվուր իսիլմէքտէ տիր։

—Տէրսաատէթ Թիճարէթ Օտասը ըէսիսի Աղարեան սատա։ Պետրոս էֆ. հազրէթլէրի էվվէլքի կիւն Ղուսսայա կէթմիշ տիր։

—Պին Պիր Զէյնիա մաղազասը սահիպի Կոսդան էֆ. Դալլընեան՝ տիւն ազշամ Շարգ սիրաթ գաթարըյա էվրօբայա ազիմէթ իթմիշ տիր։

—Ֆրաթ նէհրինին Հիլէ ճիհէթինէ ճարի զօլընը միճրասը կիթտիքճէ տօմագտա օլարընընան, պունա պիր չարէ պուլմագ իւզրէ Էվրօբատան պիր միհէնտիս կէթիրիմէսի՝ Խազինէի Խասսաի Շահանէ նէզարէթինճէ գարարլաշարընընարագ, իգթիդասընը իյիֆասը պա Ցէկզէրէ Պապը Ալիյէ իյար օլունմըշ տը։

—Էվվէլքի կէճէ սաաթ Ց բաատէրէրինտէ Բէնճիք ճիմարընտա Դարթալ սթասիոնը վէ Գուրը Գառնիկ էֆ.նին պէօճէքխանէսինտէն աթէշ զուհուր իթտիկի՝ Գարթալտան խասպէր ալընարագ տէրհալ զապթա մէմուրլարը իլէ պէլէտիյէ վէ մահալլէ թուլումպալարը մահալը հարիգ եէթիշէրէք, էթրաֆընա սրայէթինէ մէյտան վէրիլմէքսիզին եալընը մէզքիւր պէօճէքխանէ եանտը զը հալտէ պասարբրլմըշլար։ 7-800 լիրա գըյմէթինտէ օլան պէօճէքլէր վէ գօզալար սիկուրթասը օլուպ, էպնիյէ սիկուրթասը օլաուզը հասէպլէյէ, պունըն գաստէն իյդա իսիլմիշ օլաուզընա շիւպհէ օլունարագ, զապրթաճա թահգիգաթ իճրա իսիլմէքտէ տիր։

—Կէչէն բէնճէշնպիհ կիւնիւ քէօրբիւ իւզէրինտէ Շիրքէթին գառընարա մախսուս մէվգինտէ թախմինէն 300 լիրալըգ միճէվկերի հավի պիր չանթա ունուալմըշ վէ պու չանթայը Պապը Սէրասքերի քէթէպէսինտէն Մէհմէտ Հագգը պէյին զէվճէսի հանըմ պուլուպ, սահիպնին արաթարըմըշ, վէ Պահրիյէ Մուհաքքամաթ տաբիրէսի ըէսի ֆէրիդ Խայրի բաշա հազրէթլէրինէ ախտ օլաուզընը անլայարագ զէվճի վէ գահն պիրատերի վասրթասըյլա բաշի միւշարէլէյհէ թէալիմ էյլէմիշ, վէ Խայրի բաշա հազրէթլէրի պունլարա միւքեաֆթը նագտիյէ իթմէք խթէմիշ իսէ տէ, գապալ իթմէմիշլեր վէ պէօյլէճէ հիւսնի ախլէգալարընա պիր իպրէթ կէօսթէրմիշլեր տիր։

ՐՈՒՄԷԼԻ ՎԻԼԱՅԱԹԸ

Էվրօբա կազէթալարընտան նագլէն «Իգամատ»տա օգունմըշ տը.

Բումէլի վիլայաթընը հէր թարաֆընտա ասայիշ պէրքէմալ օլուպ, ինթիզամբէրվերանէ թէտապիր վէ թէնսիգաթ քէմալը ֆաալիյէթլէ մէվգրի թաթպիգէ վազ օլունմագտա տը։

Թարաֆը հազրէթը Բահիյահիտէն Բումէլի վիլայաթընտա իճրասը էմր ու ֆէրման պույրուլան թէնսիգաթը թաթպիգինէ քէմալը կէրմի իլէ տէվամ օլունարագ, պիլումում թէպաահի Շահանէնին պիր գաթ տահա բրֆահ վէ սաաատէթինէ չալըշըլմագտա տը։

—Բումէլի վիլայաթը այարընը իհալէ վէ իլթիզամընտա ֆէվգէլատէ տիգգաթ օլունմասը վէ մէմուրինը ահտէսի թարաֆընտան գաթիէն պիր եանլըշլիգ վուգուրնա վէ զաարա մէյտան վէրիլմէմէսի լիւզումը՝ իգթիզա իսէնլերէ թէպլեղ իսիլմիշ տիր։

ԲԱԹՐԻԳԽԱՆԷ ՀԱՎԱՏԻՍԱԹԸ

Բաթրիգ Օրմանեան Ամն. Տ. Մաղաքիա Սրբազան հազրէթլէրի՝ էվվէլքի բազար կիւնիւ Մայր եկեղեցիսէ Տօն կաթողիկէ եօրթուսը միւնասէպէթիյլէ իճրա իթտիկի Ս. Պատարագ այինինտէ վերտիկի քարոզտա Ս. Էջմիածին Տաճարընը թամիր իտէն վէ 1632տէ վէֆաթ էյլէյէն Տաթեւացը Մոսէս կաթողիկոս իլէ 1655տէ երթիհալ էյլէյէն Աղբակը Փիլիպոս Կաթողիկոսը վէ Պէյօղլունտա Բանկալթի գապրիսթանընտա տէֆն իտիրմիշ օլան Յակոբ Ջուղայեցի Կաթողիկոսը պիլասասա զիքր իսէրքէ, կէլէճէք բազար սապահընը մէզքիւր գապրիսթանտա քէնտի բիյասէթի թահթընտա միւշարէլէյհ Հոդեւոր Տերին մագպէրէսի իւզէրինտէ մութանթան պիր սուրէթտէ Հոդեհանգիստ Պատօնը իճրա իսէճէկինի իլան ու պէյան էյլէմիշ տիր։

* * *

Էվվէլքի բազար կիւնիւ Ս. Էջմիածինին 1600ինճի սէնէի թէէսիսիսի վէ Տօն Կաթողիկէ եօրթուսը միւնասէպէթիյլէ տիւն եազարընընդ վէճճէլէ տիկէր պիլճիւմլէ քիլիսէլէրտէ իճրա օլունմաղը կիպի, Իսկիւսար Ս. Խաչ քիլիսէսինտէ տախի դայէթ մութանթան պիր սուրէթտէ իճրասի ային օլունմըշ, վէ Խորան գայէթ չաշալը պիր սուրէթտէ թէկեին օլունըպ, գանտիլլէր վէ ավիզէլեր իյգաա իսիմիշ, վէ Ս. Պատարագ այինի՝ Էջմիածին էգկիսիյլէ իճրա օլունմըշ վէ Քարոզիչ Վեհապետեան Դեր. Տ. Մկրտիչ Սրբազան՝ օլապատէ եազըլըպ կէօնտէրիլէն Բաթրիգ Երվյաբերականընը օգունմըշ, վէ պունը միւթեազբպ «Էջ Միածին ի Հօրէ» վէ «Թագաւոր Երկնաւոր» չարականլարը թէղանին օլունուպ, պատէհու Պատարագիչ Սրբազան՝ կիւնին այինինէ մախսուս պիր քարոզ սէօյլէմիշ, վէ Էրմէնի Փիլիսէսինին մուգատասիյէթը գատիմէսինի վէ զիյրը ճէնահը միւսթէմլի իւլ ֆէյհը հազրէթը Բատիյահիտէ հիւսնի մուհաֆազասընը մաէլիֆթիսար եատ ու թիդքար էյլէմիշ, վէ Էրմէնի Խրիսթիյանընը մէտհ ու սէնա իսէրքէ, տուալար օգունմըշ վէ իճրան թէմէննիյաթ իթմիշ տիր։

* * *

Ատաբազարտան եազըլարընընա կէօրէ, բազար կիւնիւ չէհրը մէզքիւր քիլիսէլէրինտէ տախի Տօն Կաթողիկէ եօրթուսը միւնասէպէթիյլէ, Բաթրիգ Սրբազան հազրէթլէրինին կոնդակը մուճիպինճէ մութանթան սուրէթտէ իճրաի ային օլունմըշ տը։

Ս. Փրկիչ խասթախանէսի մէմուրինինէն պազրլարընը պունտան ագաէմ իլան իսիլէն սուի իսթիմալաթը նէթիյէսի օլարագ տախիլի վէ խարճի գաբուճլարը թէպտիլ օլունմըշ տը։ Վէրիլէն մալիմաթա նազարէն, տիշարը գաբուսընընն եէնի նասպ օլունան գաբուճընը՝ տախիլի մէմուրլատան պազրլարընը իչէրի կիրտիքլերի էսնատէ հալլերինտէն չիպհէլէնէրէք, իսթէրինի եօգլամըշ վէ իւզէրլերինտէ իչկի վէ սաիրէ պուլարագ քէֆիյէթի տախիլի միւտիրէ խապէր վէրմիշ տիր։ Պու եէնի գաբուճընընն տիգգաթ ու զայրէթի թէչիգ օլունարագ իլերուտէ վուգու պուլաճագ սուի իսթիմալաթն մէն իտիլէճէկի մէմուլ տը։

Կէտիկ Բաշա եէնի Թաղ. Խորհուրդը՝ թաստիգ օլունուր օլունմագ իսթիֆա իթմիշ վէ իչլեր եիւզ իւսթիւ գայմըշ օլտուգընտան, իտիլէն նասիհաթլար իւզէրինէ պիր իքիսի անճագ մէմուրիյէթի գապալ իթմիշլեր իսէ տէ, տիկէրլերի գաթիէն իսթիֆա իթմիշլեր տիր։

Արմաշ Դպրեվանքընընն կէօրէ, բազար կիւնիւ չէհրը մէզքիւր քիլիսէլերինտէ տախի Տօն Կաթողիկէ եօրթուսը միւնասէպէթիյլէ, Բաթրիգ Սրբազան հազրէթլէրինին կոնդակը մուճիպինճէ մութանթան սուրէթտէ իճրաի ային օլունմըշ տը։

Ս. Փրկիչ խասթախանէսի մէմուրինինէն պազրլարընը պունտան ագաէմ իլան իսիլէն սուի իսթիմալաթը նէթիյէսի օլարագ տախիլի վէ խարճի գաբուճլարը թէպտիլ օլունմըշ տը։ Վէրիլէն մալիմաթա նազարէն, տիշարը գաբուսընընն եէնի նասպ օլունան գաբուճընը՝ տախիլի մէմուրլատան պազրլարընը իչէրի կիրտիքլերի էսնատէ հալլերինտէն չիպհէլէնէրէք, իսթէրինի եօգլամըշ վէ իւզէրլերինտէ իչկի վէ սաիրէ պուլարագ քէֆիյէթի տախիլի միւտիրէ խապէր վէրմիշ տիր։ Պու եէնի գաբուճընընն տիգգաթ ու զայրէթի թէչիգ օլունարագ իլերուտէ վուգու պուլաճագ սուի իսթիմալաթն մէն իտիլէճէկի մէմուլ տը։

Ս. Թէլէկրաֆ

Լօնդրա 22 յունիս.—Դարանալ Վօկանընն ճէնազէ ալայը՝ բէնճէնպիհ կիւնիւ վուգու պուլաճագ տը։

Մալթա 22 յունիս.— 1887 սէնէսի գանունննամէսի ֆէսխ օլունըպ, եերինէ 1847 գանուննամէսի իպգա օլընմըշտը։

Սոֆիա 22 յունիս.— Բրէնս Ֆէրդինանտն հարէքէթ իսէճէկինէ տաիր օլան չայիա թէզգիպ օլանըյօր։

Բարիզ 22 յունիս.—Պու կիւն Մէճլիսը մէպուսանտա Մ. Մասէ՝ թարիգաթը բուհանիյէր գօմիսիօնը նամընա բաբօրթօսընը գրատթ իթմիշ տիր։ Պու բաբօրթօ մուճիպինճէ, հիչ պիր թարիգը բուհանիյէ մէնսուպ օլմայան բաբհիպլերին՝ պու ուսուլիգապալ իթթիքլերինէն իթթիպարէն 3 սէնէ պուլընտրգլարը նահիյէտ վէ եախսատ մուալիմլիք իթթիքլերի հուսուսա ճիվարընտա 3 սէնէ մուալիմլիք իթմէկէ հագգլարը օլաճագ տը։ Հիւքիմէթ պունդն միսթաճէլիյէթինի թալէպ իթմիշ տիր։ Շէտիտ պիր միւզաքէրէտէն սոնրա Մէճլիսը մէպուսան 244 ըէյէ գարշը 302 ըէյ իլէ միսթաճէլիյէթի գապալ իթմիշ տիր։

ՍԸՐՊԻՍԹԱՆ ԱՀՎԱԼԻ

Պու կիւնքի «Իգտամ»տա օգուն-մըշ տըր։

Սըրպիսթան գրալը Ալէքսանտր իւէ գրալիցա Տրականըն սուրէթը ֆաճիտի վէֆաթլարը իւգտէ թա-սատտի իտէնէր պիրճիմէ մէտէնի մէմլէքէթլէրտէ վէ պէօյիւք քիչիւք հէր հիւքիւմէթ նէգտինտէ ճալիպը նէֆրէթ վէ լանէթ օլմաղա, գրալ իւէ գրալիցա ալէյհինէ իյալը տէս-թը կիւզէնտ վէ էսէթ իթմէք ճիւրաթքնտա պուլընան իչէրրանըն գավանիյնը միէսսէէի պէչերիյէ վէ ինսանիյէ ահքեամընճա միճաղաթը չէտիտէյէ տիւչար իտիմլէրինի թա-լեպ վէ պէյանտա պիւթիւն էվրօբա հիւքիւմէթ վէ մաթպուաթ վէ է-հալիսինին մութթահրտ օլտուգլարը՝ բէյտէրբէյ վարիտ օլան կաղէթալար մինտէրիճաթընտան անլաշըլմաղտա տըր։

Ճէնապը Հագդըն ինթիզամը ալէ-մի թէէմինէն նէվը պէնիի պէչերէ էն պէօյիւք իհսանը օլան վիճտան վէ ագլ ու իղան միգթէզասը՝ նուֆու-սը պէչերիյէնին հէր չէյտէն աղըր վէ գէյմէթտար ատտ իտիմլէսինի միսթէլզիմ օլուպ, պունօգթան միս-հիմմէ հիւքմինի մուհաֆազատտա պիւթիւն էֆրատը պէչերիյէ միսթ-թահրտ իւլ ֆիքը վէլմէտի իքէն, մայալարը չէգավէթ վէ էսաթէ խա-մուրը իւէ խամուրլանմըշ պիր թա-գըմ էֆքէքտը գալէ երպապրնը պու հիւքմը ճէլիւը Բապպանի եէր եիւ-զինտէ թէէսիս օլընան ինթիզամա-թը մէտէնիյէյի էսասընտան պօղա-ճաղ հինայէթլէրէ ճիւրաթ իթմէ-լերի, վէ պիչարէ Սըրպիսթան գրա-լը վէ գրալիցասը հագդընտա պէչե-րիյէթ վէ ինսանիյէթին գավահինէ քիւլլիյէն մուղայիր ահվալը բիւրմէ-լալա թատատի իթմէլերի՝ քէնտի-լերինին պիւթիւն մէտէնիյէթ տիւն-եասընա խասը գավի վէ չախսը մանէվիի ինսանիյէթէ թէարրուզ-քէտրը տէնի օլուուդլարընը իսպաթ իտէր ահվալտէն օլմասը յալա, պու մի-սիլու իչէրրահ խապասէթբիչէնին ճէզահ սէզալարընը թէրթիպ իտիլ-մէսինի արամագ վէ թալեպ իթմէք ամմէ էֆրատը ինսանիյէ իչին լազմ տըր։ Պու լիւզում հիւքմինի մէվզուի ֆիլլէ չըգարմագ պիթիւն ինսանլա-ըընվէ ալէմը ինսանիյէթին մուհաֆա-զահ հուգուգ վէ ինթիզամը վէզահ-ֆը ալիյէ վէ միհիմմէսինի տէրէօհ-ատ իթմիշ պուլունան միթէմէտ-տին հիւքիւմէթլէրէ ահտ պիր վա-զիֆէ իտի. պինէնէլալէյհ, Պէլ-կրատ հատիսէի ֆաճիասընընն վու-գուը ալէմը մէտէնիյէթէ աֆ-սէնտագ օլուր օլմազ, ինթիզամը ճի-հանընն մուհաֆազասը մէտէնի ճէ-միյէթլէրտէ նէ կիպի գավանինը սալիմէնին մուհաֆազահ ահքեամը-նա վազիֆէթ պուլընըրգընը թագ-տիր իտէն պիճիմլէ էհալի՝ ֆիքլլերէ ալէնէն լանէթ օգումազա պաչլա-տըգլարը կիպի, հէր մէմլէքէթ կա-զէթալարը տա տիւշմանը ինսանիյէթ վէ մէտէնիյէթ օլանլարընը թէրթիպը միճազաթըյլա իւմէմ վէ միլլը միս-թէմէտանինէ նէզտինտէ ինթիզամը ալէմի խալէլտաը իտէճէք պու կիպի թէչէպպիւսաթը մէէլտանէնին հիչ պիր վագթ ու զէմանտա ճէզասը գալմայաճաղը մատտէսինի իչէր-ռահ խապասէթինթիմայա էյիտէն էյիյէ թանըթմագ լազըմ կէլէճէկինի պէյանտա միթթահրտ իւլ լիսան տըր. էզճիւմէ ինկիլիզ կաղէթալա-ըը՝ պէօյիւք տէվլէթլէրին՝ Պէլկրատ հատիսէի ֆաճիասընը սիւքիւթ իւէ կէչիչտիրմէյիպ, էրպապը ճինայէթին պէհմէմէհալ թէրթիպը ճէզալարը ի-չիւն տէվլէթլէրին միւթթահրաէն Սըրպիսթան հիւքիւմէթի նէզտինտէ իճրատ թէչէպպիւսաթ իթմէլերինի մուսիրրէն պէյան էյլէմիշլեր տիր։

* * *

Ինկիլթէրա խարիճիյէ նազըրը լօրտ Լանստաուն՝ Լօրտալար մէճլիսինտէ աթիտէքի պէյանաթտա պուլունմըշ տըր.

«Սըրպլարը իչիւն սիլինմէզ պիր լէքէ թէչքիլ իտէն հատիսէի միւէ-լիմէ ճիտտէն թագպհ օլունը. ի-չարաթը ախիրէ պու խուսուստա իպրազ իտիլէն նէֆրէթ վէ հագա-րէթի թէչտիտ վէ թէզեիտէ մէտար պիր մահիյէթի հազ տիր։

«Մինասէպաթը տիբլօմաթիգը-յէմիզկէլլինճէ, հատիսաթը ախիրէյէ իլթիրաք իտէն էյնաս իւէ իտամէի միսասէպաթ էմէլինտէ տէյիլզ։ սէ-ֆիրիմիզին մէմուրիյնը հիւքիւմէթ իւէ օլան միսասէպաթը եալը՝ըզ պիր լիւզումը միպրէմ իւզերինէ վու-գուա կէլէճէք ահվալէ հասը էյլէ-մէսինի վէ հիւքիւմէթը մուվագգա-թէ էրքանընը գապու իթմէքտէն չիտտէթլէ իճթինպա էյլէմէսինի էմ-ու թէնպիհ իթտիք. Ֆրանսա, Ալէ-մանիա վէ Իթալիա հիւքիւմէթլէրի տէ պեզիմ մէսլէքիմիզ միմասիլ պիր խաթթը հարաքէթ թագիպ իթմէքտէ տիրլեր։

«Ռուսիա հիւքիւմէթի միճրիմէ-րին չիտտէթլէ միճազաթընը թա-լեպ իթմիշ տիր։ Ինկիլիզ սէֆիրինին Պէլկրատտա պուլընմասընը միանա-սիպ կէօրմէտիք վէ պու սէպպատէն տոլայը Պէլկրատտան միճարէգաթ էյլէմէսինի քէնտիսինէ պիտիրտիք։»

Ինկիլթէրա ըէիսը վիքէլասը Մ. Պալֆուր՝ Մճլիսը մէպուսանտա իյ-ըատ իթտիկի նութգտա, Սըպիսթան-լա միանգաթի օլան միանասէպաթը տիբլօմաթիգըյէնին իատէ իտիլմէմիշ օլտուղընը պէյան վէ չու վէճիլէ սէօ-զինէ տէվամ իթմիշ տիր.

«Ինկիլթէրա հիւքիւմէթի պիր ա-լէմէտիթը նէֆրէթ օլմագ իւզրէ սէ-ֆիրին Պէլկրատտան ճէկպինի միզա-քէրէ իթմիշ տիր։ Հէյէթը հազրէէնին նէ սուրէթլէ հարէքէթ իտեճէկի պէրթաֆսիլ անլաշըլմատըգճա, սէ-ֆիր իգամէ օլունմայաճագ տըր։»

* * *

Ռուսիանըն «Մէսաժէ տը կուվէր-նըման» կաղէթասընընն նէշր իթտիկի պիր պէյանամէտէ, Պէլկրատ հիւ-քիւմէթինին հէր շէյտէն էվվէլ շա-յանը նէֆրէթ վէ հագարէթ օլան պու հատիսէյէ սէպպէյէթ վէ-րէնլերի չիտտէթլէ միճազաթ էյ-լէմէսի թալեպ վէ թավսիյէ օլուն-մըշ տըր։ Պիրի՝ պիր հիւքիւմէթը միթեճավիրէ սրֆաթըյլա, տիկէ-րի՝ Սըրպլարընն հէմմէգհէպի օլմագ սրֆաթըյլա Ցըրպիսթան իչէրինէ էն զիյատէ ալեագա կէօսթէրէն իւքի հիւքիւմէթէ (Ասթրիա-Մաճառիս-թան վէ Ռուսիա) իւշէրրանընն թէէ-տիպ իտիլմէմէսի ասլա գապու օ-լունմայաճագ, վէ հիւքիւմէթը հա-զըրէ պու խուսուստա սօն տէրէճէ թազեիգ օլունաճագ տըր։ Միճրիմ-լերէրէ պունլարա իշթիրաքտա պու-լընանլարընը չիտտէթլէ միճազաթ ի-տիլմէսի պիլումմամ հիւքիւմէթլէրին վէ մուհիպպը մէտէնիյէթ վէ ինսա-նիյէթ օլանլարընն մաթլուպ վէ միւ-թէէմի տիր։

Սըպիսթան հիւքիւմէթի՝ քէնտի-սինին մէզկէրէթ վէ հագարէթ իչինէ սօգան պու վագաա ֆաքիլլերինի թէ-էտիպ իթմէտիքճէ, մէտէնի հիւքիւ-մէթլերէրէ միանասէպաթ թէէսիս իթ-մէսի միմքին տէյիլ տիր։ Իլթէ կէ-րէք իմբէրաթօր Ֆրանսուա Ժօզէֆին թէէկրաճինամէսի վէ կէրէք Ռուսի-անընն պէյանաթը բէսմիյէսի, պա-լէտատ սէրա օլունանլարտան պաշգա հիչ պիր մանէայը միթէզամմին տէ-յիլ տիր։ Սըրպիսթան հիւքիւմէթի՝ միւէլը միթէմէտտինէ նէզտինտէ գապուլինի արզու իտեր իսէ, միճ-ըիմլեր հագդընտա սօն տէրէճէ իպ-ըաղը չիտտէթ իթմէլի տիր։

ԻՐԱՆԸՆ

ԷԷՆԻ ԿԷՕՄՐԻՒՐ ԹԱՐԻՖԱՍԸ

«Ցէրսատտէթ Թիճարէթ Օտասը» կաղէթասընտա օգունմըշ տըր.

Կէչէն փետրվար այընտան իթի-պարէն մէվզրի իճրայա գօնուլմըշ օ-լան Իրանըն եէնի կէօմրիւք թարի-ֆասընը եվվէլճէ եազմըշ իտիք։

Թիճարէթ վէ Նաֆիա նէզարէթի՝ մէզքիւր եէնի թարիֆանըն թիճա-րէթը Օսմանիյէճէ թէէսիրաթընա տատր Ցէրսատտէթ Թիճարէթ, Զը-ըատթ վէ Սենայի Օտասընտան իս-թիֆասը միւթալէա իթմիշ օլտու-ղընտան, մէզքիւր Օտա հէյէթինին կէչէն մայիսին 31ինճի կիւնի վուգու-պուան իճթիմաընտա տօղրուտան տօղրույա Իրան իւէ միանասէպաթը թիճաճարիյէտի պուլունան Անատօլու վիլայաթը Շահանէ Թիճարէթ Օտա-լարընտան պու պապտէ մալիմաթ թալեպ օլունմասը թահթը գարարա ալընմըշ տըր։

Պու պապտէ իսթիհսալ օլունարագ մէրճիինէ արզ օլունաճաղը թապիի պուլունան մալիմաթըն վիւրուտինէ գատտար իչպու թարիֆա հագդընտա-քի միթալէաթմըզը պէր վէճհը աթի տէրճ էյլէտիք։

Իրան իւէ Թիճարէթ ահտնամէսի օլան եէկեանէ մէմլէքէթ Ռուսիատը։ Իչպու ահտնամէ 1828 սէնէսինտէ ագտ օլունմըշ տըր։

Իրան իւէ Թիճարէթ ահտնամէսի պուլունմայան տիկէր տէվլէթլէր՝ հիւքիւմէթը միչարէլէյհա իւէ միւ-նասէպաթը թիճճարիյէսինի իչպու-ահտնամէ իւէ Թանզիմ իթմէքտէ տիր։ Մէզքիւր ահտնամէնին Յունճի մատտէսի մուճիպինճէ, Ռուսիա իւէ Իրան հիւքիւմէթի արասընտա միպա-տէյէ օլունան մահսուլաթ վէ մամու-լաթըն գըյմէթինտէն 100տէ 5 նիս-պէթինտէ կէօմրիւք ըէսմի ալընմագ-տա օտրըզընտան, Իրանա կէօնտէրիլէն ինկիլիզ, Ֆրանսըզ, Ալէման վէ Ասթրիա էմթասասընտան տախի 100տէ 5 նիսպէթինտէ կէօմրիւք ըէսմի իս-թիֆա իտիլմէքտէ տիր։

Ռուսիա հիւքիւմէթի՝ 27 հոկտեմ-տեր 1901 թարիխինտէ Իրան իւէ պիր իթիլաֆնամէ ագտ իթմիշ, վէ պու իթիլաֆնամէ մուճիպինճէ 1828 սէնէսինտէ Թանզիմ օլունմըշ օլան ահտնամէնին Յունճի մատտէսի թա-տիլ օլունարագ, կէօմրիւք ըէսմինե տաբր եէնի պիր ահտնամէ եազսօտ Թարիֆա Թանզիմ իտիլմիշ տիր։

Իշպու ահտնամէ՝ Իրան Շահը Թա-ռաֆընտան 13 դեկտ. 1902 թարի-խինտէ Թաստիգ, վէ 26 փետր. 1903 թարիխճնտէ նէշր օլունմըշ տըր։

Ռուսիա՝ մահսուլաթ վէ մամուլա-թընա Իրանտա էն զիյատէ մագհա-ը միսասատ օլան մէմլէքէթ մուա-մէլէսի իճրա օլունաճաղընտան, Ի-րան իւէ Թիճարէթ ահտնամէսի պու-լընմայան պիլումում տէվլէթլէր՝ Ռու-սիա Թարաֆընտան գապու օլունան եէնի Թարիֆայա Թէպպիյէթ իթմէ-կէ մէճպուր տըր։

Պինաենալէյհ Իրան բիցալարընտա Ռուսիանըն ռագիպի օլան Ինկիլթէրա, Ֆրանսա, Ալէմանիա վէ Ասթրիա տէվլէթլէրի՝ Իրանըն եէնի կէօմրիւք Թարիֆասընա Թէպպիյէթ իթմէք մէճպուրիյէթինտէ տիր։

Օգուսանլարըմըզդն տախի մալիմի օլտուղը վէճհէլ, կէօնտէրիլճէք էմ-Թատտան եէնի Թարիֆա մուճիպինճէ 100տէ 3, 4, 5, 10, 15, 20 վէ հաթթա 75 տէրէճէսինտէ ըուսումը միթէֆավիթէ իսթիհսալ օլունա-ճագ տըր։

Իրանտան Ռուսիայա կէօնտէրիլէն մահսուլաթ վէ մամուլաթճա տախի էսասը Թատիլաթ իճրա իտիլմիշ, վէ պունլարատն նէ սուրէթլէ ըէսմ ալընճաղը պու սէնէ նէշր օլունան Ռուս գանունլարը մէճմուասընընն 12ճնի նումէրօսընտա միանտէրիճ պուլընմըշ տըր։

Իրանըն Թիճարէթը խարիճիյէսի-նէ կէլինճէ, 1900-1901 սէնէսի զա-ֆընտա Իրանա 25 միլեօն Թիւմէնլիք էմթաա կէօնտէրիլմիշ, վէ 1901-1902 սէնէսինտէ իչպու իտխալաթ 30 միլ-եօն Թիւմէնէ չըգմըշ, պունըն 13½ միլեօնլըզընը Ռուս, 7½ միլեօնլըզընը Ինկիլիզ էմթասը վէ իսթ Թարաֆը-ընը մէմալիքը սահրէ մէվզուատա-Թը Թէչքիլ էյլէմիշ տիր։

1902 սէնէսի իտխալաթը օլան 30 միլեօն Թիւմէնին 11½ միլեօնը Ռու-սիատան, վէ 12½ միլեօնը Ինկիլթէ-րատան կէլմիշ, վէ իշպու մըգտարլար մէվզուը պահս օլան մուամէլաթը ռուսամիյէնին թատիլի էսպապընը իյզահ իթմէքտէ պուլընմըշ տըր։ 22 սէնէ էվվէլ Իրան՝ էվրօբա էմթաա-սընը Թրանսիթ սուրէթի իւէ Ռու-սիա վասըթասըյլա գապուլ իթմէք-տէ իտի։ Ֆագաթ Ռուսիա օ Թա-րիխտէ էվրօբա էմթաասընն Թրան-սիթ սուրէթիյլէ Իրանա կէօնտէր-մէսինի մէն իտուպ, եալընզ Ռուսիա Թարիֆի իւէ Իրան էմթասընն էվրօ-բայա իմրարընա միսասատէ էյլէմիշ տիր։

Մահսուլաթ վէ մամուլաթը Ղար-պիէնին Թրանսիթ Թարիֆիյէ Իրա-նա կէօնտէրիլմէսինին՝ մէմնուիյէթալ-Թընա ալընմասը իւզերինէ, էմթա-ատ մէզքիւրէ՝ Իրանա՝ Թրապի-զօն, Էրզրում, Թէպրիզ, Պասրա քէօրֆէզի, Պաղտատ, Քիրմանշահ վէ Գարօն Թարիֆիյէ կէօնտէրիլ-մէքտէ, վէ Ռուսիա մահսուլաթընը հուտուտատա վագըՁուլֆա(Սֆահան), Էսթէրա, Էրզէլի, Պուշիր, Էնթրէ, Իյգազ, Թօչինսար Թարիֆլէրիյէ կէօնտէրիլմէքտէ տիր։

ՍՕՄԱԼԻԼԱՆՏ

Շարդ Աֆրիգատտա Սօմալիլանտ իւլքէսինտէ սէրքէրտէ Մատ Միւ-լէյին չէթէլերի՝ Ինկիլիզ խուԹուբը միվարէտաթընը Թէհտիտ իթտիք-ճէ, Հապէշլիլէր Թարաֆընտան տա-քենարլերինէ տահա զիյատէ ճիտտի պիր սուրէթտէ Թէհտիտ օլունը-յօր։ Հապէշլիլէր՝ Սօմալիլանտլըարը եան Թարաֆը իւզերինէ միվատէլէթ ի-տուպ, պիր գաչ կիւն էվվէլ անլեր-տէն 100 քիլսմէթրօ գատտար պուտ ու մէսաֆէտէ պուլընը յօրլար իտի։ Շիմտի մուհագգագ օլտուղը իւզրէ, Մատ Միւլէյին ԹուԹտըը էսկրլէր միյանընտա, Կումպուտուու մուհա-ըէպէսինտէ մէճրուհ իւքի Ինկիլիզ զապիթի իւէ զալիպա Պոէր օլան տի-կէր պիր զապիթ պուլունը յօր։ Պու էսկրլեր բէք զիյատէ խըրբալանմա-յօրլար իտիր։

Ախիրէն վուգու պուլան պիր մու-հարէպէտէ, Հապէշ ժէնէրալարընտան պիրի՝ սէքիզ պէօյիւք սէրքէր-տէ զապթ ու միսասատէրէ իթմիշ տիր։ Պու հիսապա նազարէն էսիր-լերճէ պիր Թիաթի վէ Թրամբա ճէ-բա օլունաճագ տըր։

Հապէշ մէմուրիյնը հիւքիւմէթի հէր նէ գատտար ույանըգ պուլընըպ տիգգաթ իտիյօրլար իսէ տէ, խաֆի պիր մէմուր վասըթասըյլա սիլահ ախպուլիթասը տէվամ իտիյօր։ Պու մէմուրըն քիմ օլտուղը զալիպա Թա-նընըլյօր իսէ տէ, իւսթէ վարըլմասը զայէթ կիւճ պնլընը յօր։

Իւշ ինկիլիզ բիատէ պէօյիւկի՝ 300 եերլի ասքեր իւէ պէրապէր Ատէն-ատէն Սօմալիլանտա հարէքէթ իթմէ-յէ էմր ալմըշլար տըր։

* * *

Ինկիլթէրա Մէճլիսը մէպուսանը-տա հարպիկ նազըրը Մ. Պրոտրիք՝ Սօմալիլանտտա միրալայ Գոպպը վէ ժէնէրալ Մաննինկին ասաքիրի եէք տիկէրիյէ պիրլէշմիշ օլարգլարընը պէյան իթմիշ տիր։ Կալատինին տիչ-չարը Թէհտիտ օլմասընտան գորդ-մագա հիշ պիր սէպէպ եօգ տըր։

Սէրքէրտէ Մատ Միւլէյ՝ Հապէշ-լիլերին իլերիյէ տօղրու հարքէքէթ-լերինի կէօրինճէ չըմալը չարգիի տօղրու բէկան օլմուշ տըր։ Մամա-իլէյհին աթը ասաքիրի՝ Ցամաթ հի-վալիսինտէ պուլունը յօրլար իմիշ։

Ժէնէրալ Մաննինկ հէր նէ գատտա-իմտատ ասաքիրի Թալեպ իթմէմի-իսէ տէ, ասաքիրը մէրդումէտկն պի-մըզգատտա՝ Պէրպէրատտա վէ Հինտի-Թանտա Թահթը էմրինտէ պուլունմը-ը յօր։

Ժէնէրալ Մաննինկ իչ հաթթա-ան պէրու Թէլէկրաֆ չէքմիշ տիր, զիրա ասաքիրի Պոհօթլատ ճիր-ու Թահչիտ իթմէքլէ մէշղուլ պուլ-նըյօր։

ՀԱՎԱՏԻՍԱԹԸ ԽՍՐԻՄԻՆԻ ՎԷ ԲՕԼԻԹԻԳԻՆԻ

Բարիզաէն չէքիլէն պիր Թէլէգրա-ֆա կէօրէ, տապրզ Թարիգաթը բու-հանիյէլեր ազասընընն իչ սէնէ գա-ֆընտա Թահսիլը մէարիֆ իթտիրմէ-լերի հուգուգընը մէն իտէն գանուն ահքեամը հագգընտա Թարիգաթը բուհանիյէլեր գօսիսինը հէյէթինտէ տրթրզ իթիլաֆ մէվճուա տէյիտիր։

Պիր Ֆրանսըզ սինտիգա հէյէթի Եունանտա Գոռինթ էյալէթի գ-ռու իւզիմլերի ինհիսարընը սիրդ իսթիհսալ իթմէք իւզրէ Եունան հիւքիւմէթինէ միւթէթիֆէն պիր Թէքլիֆաէ պուլընմաղա պիր Աֆման պանգասընը տավէթ իթմիշ տիր։

Պերլինաէքի մէհաֆիլը բօլիթիգը-յէսինտէ ըիվայէթ օլունաղընտա կէ-ըէ, Ռուսիա պիր վագըԹտան պէրու Ինկիլիզ վէ Զին իթթիֆագընը ֆէսի-իթմէկէ չալըշմագտա օլուպ, Ռուսիա հարպիյէ նազըրը ժէնէրալ Դուրա-բաթ քինտէ օ մագսէտլէ ճաբանա հարէքէթ իթմիշ տիր։ Ռուսիանի Մանչուրիա էյալէթի բօլիթիգասին-տա էկէր ճաբօն պիթարաֆ սու-ըուր իսէ՝ ճաբանա ՄինՔինի Նարգտա մէզկյաթ ու ֆիլիտիզ մատտիյէ Թէքլիֆ իթմէկէ նազըրը միչարէլէյհ Ռուսիա հիւքիւմէթին-տէն մէմուրիյէթ տեբէօհատ ի-թմիշ տիր։

Եվվելքի սապահ Վիէննանըն հոֆ-պուրկ սերայընտա իմբէրաթօր Ֆրա-նսուա Ժօզէֆին Թահթը բիյսա-Թինտէ պիր իսթիչարէ իճրա օլու-նըպ, պունտա Ասթրիա-Մաճառիս-Թան խարիճիյէ նազըրը գանը կա-լոխսոլօքի, մալիյէ նազըրը Մ. Գա-ուէյ, ջէպալիէ Բիթրիք, Ասթրիա ըէիսը վիւքէլասը Մ. Բէօրպէր, Խրուաթիսթան վալիսի Գ. Խուէն վէ սաբրէ հազրը պուլընմըշլար տըր։ Պու իսթիչարէ իքի սաաթ տէվամ իթմիշ տիր։ Շըվալիէ Բիթրիք, պարօն Ֆէյէրվարի, գօնթ Խուէն վէ գօնթ Վէլսէշյայ եարըմ սաաթ տա-

---

)(98)(

ՄԱՐՍԷԼ

ԵԱԽՕՏ

ԵԷՆԻ ԲԱՐԵՎՔ ԷՍՊԱՐԸ

Շամպրէ.—Ֆէնտիսինի պիր մահալէ կէօրմիշ օլաուղըմը անլայօրըմ. ֆա-գաթ նէրէտէ կէօրսիւկիմի Թախթթուր իտէմէյօրըմ։ Պիր ուէֆա կէօրսիւկիմ տատը պիր տահա ունուԹմամ. ֆագաթ օ գատտար գանը գաթիլ վէ խըրբզ կէօրիւրիմ քի, պունլարը նէրէտէ կէօրսիւկիմի վէ իսմէրի նէ օլուուղընը պազն ունուաը յօրըմ։ Խըամէթքէարընընզ հագգընտա տա պու հալ վագը օլմուշ իտի, ֆագաթ պու ագշամ քիմ օլտուղընը Թանընրամ։ Շիմտի վէրէճէյիմ իլյանաթ՝ մէր-գումը պու սուրէթլէ Թանընմագուղընը բէք ֆահէլի օլտուղընը սիզէ իսպաթ իտէճէք տիր։

Մարսէլ.—Պու ատտիկինիզէ պիր տիւրլիւ ինանամայօրըմ։ Պու տատ պէնիմ խրամէթիմ կիրմէք իչիւն խանէմէ կէլտիկինտէ, բէք միւքէմմել չահատէթնամէ-ւէր Թագտիմ էյլէտի։

Շամպրէ.—Էվվէթ, Բուասի հապսխանէսինտէքի արգատաշլարընտան պիրինէ Թանզիմ իթտիրտիկի չահատէթնամէլերի Թագտիմ իթմիշ. պու գատտար միւքէմ-մել չահատէթնամէլերի հազ օլտուղընը զանն իթտիկինզ տատ Բուասի հապ-խանէսինէն չըգըյօր։ Մօնտարթը ճատատէսինտէ պիր գահվէխանէ վար տըր քի, պունա տէվամ իտէնլէր՝ տօլանտրրլատգագ մէպլաղընն էհէմմիյէթինէ կէօրէ եերմի տանթիմէն պէշ ֆրանգա գատտար տախթ իմզալար տատթարլար. չահատէթնամէ-ւէր պիրազ տահա պահալը իսէ տէ, ղալէթ միւքէմմել սուրէթտէ վէ պիր մէհա-րէթը ֆէվգալատտ իւէ Թանզիմ օլունըրլար։

Մարսէլ.—Տիմէք պու տատը պու ագշամ Թանընրընզ, էօյլէ՞ մի։

Շամպրէ.—Էվվէթ. նասրլ Թանընրընզը սիզէ հիքմէտլէ իտէյիմ։ Պիրինճի տատօնտա սիզինէ գօնուշըզգան տանրա խըամէթքէարլարը նազարը թէֆթիշտէն կէչէրմէք իւզրէ տիվանխանէյէ կիթտիմ։ Պիր արապա իյինտէ պիր Թագըմ խրամէթիմէ էլպիսէսի կէթիրմիշ օլտուղընտան, էվվէլ պէ էվվէլ պու էլպիսէյի իքՔիտա իթմիշ իտիմ։ Շէօյլէ քի, խրամէթքէարլարընն եանընտա պուլընաղընմ զէ-ման անլէր պէնի տէ քէնտիլերի կիպի պիր խրամէթքէար զանն իտիյօրլար իտի։

«Բուասի հապսխանէսինտէն չըգմըշ օլտուղընը սէօյլէտիկիմ պու չըբգալը պու կէճէ իչիւն մուվագգաթէն ճէլալ իտիմիշ օլան պիր խրամէթքէար իւէ տա-լէտտէվամ գօնուշմագտա իտի։ Պու խրամէթքէար իսէ պուրատտա պուլընընը զապրթա մուխպիրլերի Թարաֆընտան իմպար իտիմիշ օլան խրրսրզլարտան պիրի իտի։ Մէրգումը պու անէ տէկին կէօրմիշ տէյիլ իտիմ, ֆագաթ պազը տատ-լարընն էօյլէ պիր չէհրէսի վար տըր քի, երիզլերինէ պագըլընճա՝ սիրէթլերի հէ-ման անլաշըլըր։

«Ռուսանն մատատա, սիրնին խրամէթքէար իւէ գօնուշմատը տա նազարը սիգ-գաթըմը ճէլպ իթտի, զիրա պու խրամէթքէարը վագթըյլա հապսխանէտ կէօր-միշ օլտուղըմը Թախթթուր իթմիշ իտիմ։ Պունլարընն իքիսինին պիրէն էէնի պիր սրրզաթ Թէչէպպիւսինտէ պուլընճաղլարը արթրզ մուհագդաղ իտի։

Մարսէլ.—Տիմէք սուֆրատտա պիզէ խրամէթ իտէնլերէ գարըլմաղա պու ը-ըատտա գարար վէրթինիզ, էօյլէ՞ մի, զիրա սիզի սուբէ սալօնընտա կէօրտիմ։

Շամպրէ.—Էվվէթ, ֆագաթ պունը եարարղըմա բէք տէ էյի իթմէտիմ։ Սի-զին խրամէթքէար իւէ բէֆիգի ուզուն ուզատի միւքիալէմէտէն սոնրա եէքտի-կէրինէն ալրըլարլար։ Խրամէթքէարընզը ավլույա չըգաը, տիկերի իսէ պիւֆէյէ կէօթիւրիւլէն խրամէթքէարլարտա գարրչը. պէն պունլարլն Պարօն ալ գացասընը, եախսատ զէվճէսինին սանարընը տչմագ Թասավվուրընտա պուլըն-ալգլարընը զանն իթտիկիմ ճիէնթիլ, պիւֆէյէ կիտէն խրամէթքէարը Թատզիպ իթտիմ. սիզին վէ տօսԹունընզը զայտուպէթինէն պիլիսթիֆատ էյօրը ճատ-ատինտէքի խանէնիզի օսյամագ Թասավվուրընտա պուլընճաղլարընը տիչչունմ-մէյօրըմ։

Մարսէլ.—Ֆագաթ պու ատտիկինիզ՝ պիր զանտան իտարէթ տիր։

Շամպրէ.—Աֆվ իտէրսինիզ. պու տա զանն տէյիլ տիր, պունը տա գանատ-աթը քեամիլ իւէ սէօյլէյօրըմ։ Պէնի տիյնէյինիզ։

«Սուբէ էանարընտա խրամէթքէար էլպիսէյի խըրբզը տայմա նէգարէթ ալ-Թընտա պուլընաբրը յօրըմ. պու տատ էօյլէ պիր չէհրէյէ մալիք տիր քի, ինտան պէն քիչի իյինտէ Թէֆրիգ իտէպիլիր. պիր չէրէէք սատթ սօնրա անրն սավուչ-տըզընը կէօրտիւմ, պէն տէ արգասընտան սավուչտրմ, վէ Պարօնրն խանէսինին տարիէլերինէն պիրինտէ պուլընաբրզընը զանն իթտիկիմ ճիէնթիլ, օրայա կիթ-տիմ։ Էվվէլա չունը տիյէյիմ քի, Պարօնրն խանէսինին Թագտիտ ու Թէրթի-մէթքէար էլպիսէսի կէթիրմիշ օլտուղընտան, էվվէլ պէ էվվէլ պու էլպիսէյի իքՔիտա իթմիշ իտիմ։ Շէօյլէ քի, խրամէթքէարլարընն եանընտա պուլընաբրզըմ զէ-ման անլէր պէնի տէ քէնտիլերի կիպի պիր խրամէթքէար զանն իտիյօրլար իտի։

«Բուասի հապսխանէսինտէն չըգմըշ օլտուղընը սէօյլէտիկիմ պու չըբգալը պու կէճէ իչիւն մուվագգաթէն ճէլալ իտիմիշ օլան պիր խրամէթքէար իւէ տա-լէտտէվամ գօնուշմագտա իտի։ Պու խրամէթքէար իսէ պուրատտա պուլընաբրը զապրթա մուխպիրլերի Թարաֆընտան իմպար իտիմիշ օլան խրրսրզլարտան պիրի իտի։ Մէրգումը պու անէ տէկին կէօրմիշ տէյիլ իտիմ, ֆագաթ պազը տատ-լարընն էօյլէ պիր չէհրէսի վար տըր քի, երիզլերինէ պագըլընճա՝ սիրէթլերի հէ-ման անլաշըլըր։

«Ռուսանն մատատա, սիրնին խրամէթքէար իւէ գօնուշմատը տա նազարը սիգ-գաթըմը ճէլպ իթտի, զիրա պու խրամէթքէարը վագթըյլա հապսխանէտ կէօր-միշ օլտուղըմը Թախթթուր իթմիշ իտիմ։ Պունլարընն իքիսինին պիրէն էէնի պիր սրրզաթ Թէչէպպիւսինտէ պուլընաբրզընը զանն իթտիկիմ ճիէնթիլ, օրայա կիթ-տիմ։ Էվվէլա չունը տիյէյիմ քի, Պարօնրն խանէսինին Թագտիտ ու Թէրթի-մէթքէար էլպիսէսի կէթիրմիշ օլտուղընտան, էվվէլ պէ էվվէլ պու էլպիսէյի իքՔիտա իթմիշ իտիմ։ Շէօյլէ քի, խրամէթքէարլարընն եանընտա պուլընաբրզըմ զէ-ման անլէր պէնի տէ քէնտիլերի կիպի պիր խրամէթքէար զանն իտիյօրլար իտի։

«Բուասի հապսխանէսինտէն չըգմըշ օլտուղընը սէօյլէտիկիմ պու չըբգալը պու կէճէ իչիւն մուվագգաթէն ճէլալ իտիմիշ օլան պիր խրամէթքէար իւէ տա-լէտտէվամ գօնուշմագտա իտի։ Պու խրամէթքէար իսէ պուրատտա պուլընաբրը զապրթա մուխպիրլերի Թարաֆընտան իմպար իտիմիշ օլան խրրսրզլարտան պիրի իտի։ Մէրգումը պու անէ տէկին կէօրմիշ տէյիլ իտիմ, ֆագաթ պազը տատ-լարընն էօյլէ պիր չէհրէսի վար տըր քի, երիզլերինէ պագըլընճա՝ սիրէթլերի հէ-ման անլաշըլըր։

«Ռուսանն մատատա, սիրնին խրամէթքէար իւէ գօնուշմատը տա նազարը սիգ-գաթըմը ճէլպ իթտի, զիրա պու խրամէթքէարը վագթըյլա հապսխանէտ կէօր-միշ օլտուղըմը Թախթթուր իթմիշ իտիմ։ Պունլարընն իքիսինին պիրէն էէնի պիր սրրզաթ Թէչէպպիւսինտէ պուլընաբրզընը զանն իթտիկիմ ճիէնթիլ, օրայա կիթ-տիմ։ Էվվէլա չունը տիյէյիմ քի, Պարօնրն խանէսինին Թագտիտ ու Թէրթի-մէթքէար էլպիսէսի կէթիրմիշ օլտուղընտան, էվվէլ պէ էվվէլ պու էլպիսէյի իքՔիտա իթմիշ իտիմ։ Շէօյլէ քի, խրամէթքէարլարընն եանընտա պուլընաբրզըմ զէ-ման անլէր պէնի տէ քէնտիլերի կիպի պիր խրամէթքէար զանն իտիյօրլար իտի։

«Բուասի հապսխանէսինտէն չըգմըշ օլտուղընը սէօյլէտիկիմ պու չըբգալը պու կէճէ իչիւն մուվագգաթէն ճէլալ իտիմիշ օլան պիր խրամէթքէար իւէ տա-լէտտէվամ գօնուշմագտա իտի։ Պու խրամէթքէար իսէ պուրատտա պուլընաբրը զապրթա մուխպիրլերի Թարաֆընտան իմպար իտիմիշ օլան խրրսրզլարտան պիրի իտի։ Մէրգումը պու անէ տէկին կէօրմիշ տէյիլ իտիմ, ֆագաթ պազը տատ-լարընն էօյլէ պիր չէհրէսի վար տըր քի, երիզլերինէ պագըլընճա՝ սիրէթլերի հէ-ման անլաշըլըր։

«Ռուսանն մատատա, սիրնին խրամէթքէար իւէ գօնուշմատը տա նազարը սիգ-գաթըմը ճէլպ իթտի, զիրա պու խրամէթքէարը վագթըյլա հապսխանէտ կէօր-միշ օլտուղըմը Թախթթուր իթմիշ իտիմ։ Պունլարընն իքիսինին պիրէն էէնի պիր սրրզաթ Թէչէպպիւսինտէ պուլընաբրզընը զանն իթտիկիմ ճիէնթիլ, օրայա կիթ-տիմ։ Էվվէլա չունը տիյէյիմ քի, Պարօնրն խանէսինին Թագտիտ ու Թէրթի-

(Յետոյ)

Հոֆպուրկտա գալմբլար տբը։ Մ. Թէյերվարի վէ գօնթ Խուէն Եոյէնսէն սօնդրա Վիէննատան Բէյթայա ատէթ էթմիշլեր տիր։

* * *

Մբէրաթօր Ֆրանսուա-Ժոզէֆ՝ ահրը սիյասսիյէի էյիճէ Թէտգիդ ատէթ վէ սօնրա Վիէննայա կէլիպ գրօրթօսրնը Թագտիմ էթմէկէ գօնթ Ֆա. հալատ միւշարէլէյհ գօնթա Մաճառխթանը եէնի գապինէթօսրնը Յէնքիլ էթմէք մէմուրյէթի հէվալէ ատնամբլ տբը։

Բարիզատ իւմպէրլէրին մուհաքէմէսի օրտոս 3տէ պայլայաճաղը միւհէրմի տիր։

Թարիզ Մբսրը Ֆէխամ. աէպի. Ապրաս Հիմի բայա հազրթէլէրի՝ էվվելի կուն Բարիզէ միւվասէլէթ էթմիշ տիր։

Զինտէ քեաին Շանկայ չէհրինտէն իրար օլունդրղնա կէօրէ, Զին վէ Միւթէվէֆատ Ամէրիգա արասընտաքի թիճարէթ ահանամէսի ահքատը բարարլարբրբլմբզ օլուպ, եաւրնբզ Մանչուրի էյալէթինտէ իքի լիմանըն միչտը մատատէսի՝ մէգքիւր ահանմէտ գիբր օլունմամբզ տբը։

Իպու ահանամէ մուճիպինճէ, ինի կէօմրիւքլէրտէն վէ էճնէպի ամրիւքլէրին թահթը իտարէսինէ պուլնան վէ քիրալանմբզ օլան մանչուրատան միսթէսնա օլարագ, Զինին տախիլինտէ վէ Մանչուրիա էյալէթինտէ ագթարմա (թրանսիթ) էմթաասընրն իսխալինէ միւթէալլիգ պիճիմէ տախիլի սէտտլէր գալգաճագ, վէ իսխալաթ կէօմրիւք բուսումը իւզերինէ 100տէ 1 պուլուգ վէ իկրաճաթ կէօմրիւք բուսումը իւզերինէ 100տէ եարբմ զամմ իսխլէճէք տիր։

Զին տէվլէթի՝ ճաբօն իլէ Միւճթէմէա Ամէրիգանրն բրօթէսթօլարընը գապուլ իտէրէք, թիճարէթ ահանամէլերի միւզաքերթընրն Նանկայա պիլէ տէվամ օլունմասընա գարար վէրմիշ տիր։

Եօգոհամատան յունիս 17 թարիխլէ իյար օլունտրղընա կէօրէ, պիր ճաբօն կազէթասը՝ Մանչուրի իլէ Գօրէյա միւթէալլիգ օլարագ Բուսիա վէ ճաբօն թարաֆընտան իմզայանմբզ օլան խաֆի պիր մուգավէլէնամէնին սուրէթինի նէյր էթմիշ տիր։

ԹԷՎՃԻՀԱԹ

Մէճլիսը Մալիյէ գալէմի միմէյլիզերինտէ սատ. Ֆուատ պէյէ Թէրֆիէն բիւթպէէ ուլէատ սընֆը ատնիսի Թէվֆիր,

Ֆանէիկ ֆախրի պաշ չէհպլնէրլիկինէ Մ. Էլպէրզիմ Թալին պույրուլմբզ տբը։

ՆԻՃԱՆ

Էրքեանը Հարպիէի Ումումիյէ տախիսի պիրինճի վէ իքինճի չիւպէլէրինէ մէմուր՝ էրքեանը մէղքիւրէ ֆէրիգանընան սատատ. Շերիֆ Մէհմէտ վէ Ահմէտ Նիբքի բաշլար հազարթընա 1ինճի բիրպպէտէն Մէճիսի, Ատրպէյճան էյալէթի կէօմրիւք նազրը Մ. Բրիմէ 2ճի վէ Թէհրան բուսումաթ նէզարէթի պաշ քատիպի Մ. Լէտրօսա Յինճի Մէճիսի, վէ Տէրսաատէթ Իրան սէֆարէթի իքինճի քատիպի Հաճի Միրզա Մուսա վէ քատիպլէրինէն Միրզա Ապիլ Գասի վէ Միրզա Մուսա Խանլարա Յինճի Սանի,

Տէրսաատէթ Իրան սէֆիրի բրէնս Միրզա Ռեզա Խան հազրթէլէրինին վալիսէի Կուլսիւմ հանրմա 1ճի, վէ սէֆիրը միւշարէլէյին հէմշիրէլէրի Հալիմէ վէ Խադիճէ հանրմարա սէֆարէթը միւշարէլէյնա պաշ թէրճէմանը Ցուհանէս Խանրն քէրիմէի Ֆօրթինէ հանրմա Յինճի բիրպպէլէրէն Շեֆգաթ Նիյազը Հիմայունը իհան պուրրլմբզ տբը։

ՇԱՐԳՏԱ ՍԱՂԸՐ-ՏԻԼՕԻԶԼԷՐ

Սաղը տիլսիզլէրէ Շարգտա օլտըզը գատար ազ մէմլիքատ թէսատիֆ օլունապիլիր. պու պիչարէլէրին ըզտրբապաթընը թախֆիֆ իչին ջիմիյէ գատար իճրա օլունան զայրէթը ֆէտաքտարանէ վէ մասագուլէյէ բաղմէն պէօյիւք պիր սէմէրէ հասըլ օլամմըզ տբը։ Թապիի տիր քի, Թիւրքիատա տախի պուլունան էօյլէ ֆամիլեալար քի, քէնտի սաղը տիլսիզ էվլատլարընը՝ թէրպիյէ վէ իմ էօյրէնէպիլմէք իչիւն մէմլիքը էճնէպիյէ կէօնտէրմէք վասրթալարընան մահրում տրրլար, վէ ես էօյլէ զէնկին ֆամիլեալարքի, քէնտի էվլատլարընը՝ քէնտիլերինտէն ուզագ պուլընտրմազը՝ պիչարէլէրին մահրումյէթը թապիյէլերինի տահա զիյատէ ըզտրբապաթը մուճիպ օլաճաղը միւսլմանասըյա եանլարընտան այրըմագ խաթէմէզլեր, իյիթ պու գապիլ էրքէք վէ գէզ սաղը-տիլսիզլերէ կէրէք մէքթէպտէ վէ կէրէք խուսուսի օլարագ էվլերտէ եա Տէրսաատէթտէ վէ եա թաշրատա Ֆրանսըզճա էօյրէթմէյի պիր մուալիմ տէրէօհտէ էթմէքտէ տիր։ Մուամիլէյհ մուալիմ Տէրսաատէթտէ տօղմուշ օլուպ քինտիսի տէ սաղը տիլսիզ վէ չօճուգլըզընտան պէրու Ֆրանսատա թահսիլը իմ էթմիշ օլարագ, պու քէրրէ Տէրսաատէթտէ ավտէթ էյլէմիշ տիր։

Մուալիմը մուամիլէյհ ըէամ վէ ժիմնասթիգ տէրսլերի տախի վերմէքտէ տիր։ Բէնտի թէճրիպէքլերըզը վէ Ֆրանսըզ մէքթէպլէրինտէ ուզուն միւատէթ իյֆախ վազիֆէ էթմիշ օլմասը՝ էմնիյէթ պախշ էթմէկէ թէէմինաթը գավիյէ թէշքիլ էթմիշ օլուր։ Այնագատաբ ֆամիլեալար «Ճէրիտէի Շարգիյէ» կազէթասը իտարէխանէսինէ վէ եախոտ Սթանպոլտա Մերթէպանի սօգաղընտա «Օթել Բիւլէն»տէ սաքին մուալիմը մէգքիւր Բասգալ Բէքզեզեան էֆ.յէ միւրաճաաթ իտէպիլիրլեր։

Տէրսլէրէ՝ կէլէճէք հոկտեմբեր այլընտա միւպաչէրէթ օլունաճագ տբը։

ԱՂՆԻՑԱՏԱՆ

ԾԱՏՈՒՐԵԱՆԸՆ ԻՆԹԻՀԱՐԸ

Թիֆլիսատէն յունիս 2 Թարիխիյլէ մաէթթէէսսիֆ եաղզլտրղընա կէօրէ, Դաֆգասիատա մէչահիրը ադնիյատան օլուպ Ելիսա սանճաղընտա քէնտի ճէսիմ չիֆթիլիկինտէ եաշամագտա օլան վէ էլան 73 եաշընտա պուլունան Պ. Առաքել Ծատուրեանց՝ հայաթտան նէֆրէթ իտէրէք վէ ախիրէն տիւյար օյտուղը պաղը աքսիլիքլերտէն միթէէսսիր օլարագ, մայիսին սօն կիւնինտէ թէլէֆը նէֆս էթմիշ տիր։ Պու չախս էվլի օյմայրզպ ֆամիլեասը վէ էվլատլարը եօգ իսի իսէ տէ, դարաաչ էվլատլարը պուլունուպ, պիր վագթի բէթթրոլ կազը իւզերինտէ տէ չօգ պէօյիւք մուամէլէլեր իճրա իտէր իսի։ Ծատուրեանց՝ միլեօնլարլա ռուպլի դազանըպ, քէնտի կազ ֆապրիգասընը՝ ճէսիմ պիր մէպլաղա մուգապլի պիր Ինկիլիզ գումբանեասընա սաթմըշ վէ ախիրէն քէնտիսի եալնըզ միւտիր վէ պաչլըճա հիսսէտար սրֆթարընը հոիզ պուլունմըշ տբը։

Մուամիլէյհ՝ պիր չօգ ռուհանի վէ իլմբէրվէր վէ համիլէթքար հէյէթլերէ մուավէնէթ էթմիշ օլուպ, Պագու, Երեւան վէ պախուսուս Դարբաղատա հէր քէսին վէ Սրբազան Կաթողիկոսը մուհապպէթ վէ թէվէճճիհինի գազանմըշ տբը։

Իպու մէէյուսիյէթ գարարը սօն կիւնլերտէ պիրազ ֆարդ օլունուպ, վազ կէչիրմէկէ չօգ չալըշմըշ իսէ տէ, պու սայ ու զայրէթ քեար էթմէյէրէք, Ծատուրեան պիր թէժկէրէ իլէ օտասընտան տիւյարը չըգմըշ վէ տապանճա իլէ քէնտի քէնտիյի թէլէֆ էթմիշ տիր։

Շիմտի մէսէլէ մէրգումը նէրէտէ կէօմիւլճէկի իւզերինտէ պուլունը-յոր իմիշ։

Երեւանլըլար իլէ ագրապասը՝ մէրգումը չիֆթիլիկինտէ տէֆն իտուպ, օրատա խասսէթէն պիր հէյքել ըէզ էթմէք իսթէյորլար. իշ արգատաչլարը իլէ տասթլարը իսէ՝ միւթէվէֆայը Պագույա նագ էթմէք արզուսընտա պուլընը-յորլար. լաքին Ս. Էջմիածին Սրբազան կաթողիկոսը՝ պու միւնթէհարը՝ հայաթը խայրբէրվերտէ վէ տինտարանէսի զէքրը ճէմիլի իչիւն Էջմիածինէ նագլ իլէ օրատա տէֆն էթտիրճէկինի իլան ու պէյան էթմիշ տիր։

ԿՈՆԴԱԿ

Էրմէնի Գաթօլիք Կ. Բաթրիգի Թորգիշնան վէրիլէն Կոնդակին այնէն սուբէթինի պէր վէճճը աթի տէրճ իտէրիզ.

Պատուական եղբարց Արհ. Արքեպիսկոպոսաց, Եպիսկոպոսաց եւ սիրելեցեալ Որդւոց, Դերապատիւ Ժողովրդապետաց, Ցարդոյապատիւ Քահանայից եւ համօրէն հաւատացեալ ժողովրդեան Կաթողիկոսութեանս Կիլիկիոյ Ողջոյն եւ Աստուածաւանդ Օրհնութիւն

ԱՄԵՆԱԿԱԼՆ Աստուած՝ որ լնու զերկինս եւ զերկիր համայն գոյութեամբ իւրով, եւ իբրեւ վարիչ ամենայն արարածոց տիրէ ամենեցուն զօրութեամբ եւ իբրեւ նախախնամ կարգէ զամենայն իմաստութեամբ, վասն անչափ սիրոյն առ բանական արարածս, հաճեցաւ մանաւոր իմն եղանակաւ խնամել զնոսա եւ ի յաւարարութիւն ընդ նոսա մտանել. սորին վասն, անսահման գթով յեւութեան ընդ սահմանաւ պարունակեալ խնդրէ չնչել իւր տուն եւ տաճար, յորում իբրեւ զմարդ ընդ մարդիկ բնակիցի։ Այսպէս խնդրեաց ի Դաւթէ չինել տուն եւ յորդւոյ նորա Իմաստնոյ՝ տաճար զոր եւ չինեցին եւ եղուն բնակիլ Տեառն ի տաճար իւր սուրբ, վասն որոյ եւ կոչեցաւ Տուն Տեառն եւ Դաւթի Աստուծոյ, զի անդ մարդիկ դիւրաւ մերձենային առ Աստուած, քանզի մեք չեմք անսահման եւ ոչ յամենայն տեղիս որպէս Նա. եւ ահա սմին իրի հրաւիրեմք զԱստուածն անսահման ի նմանութիւն մեր ընդ մեզ բնակիլ, որ եւ զողորմութիւն ցուցեալ զիշանի յաղաչանս մեր, առանձին եղանակաւ բնակելով յեկեղեցիս մեր եւ պատուէր տուեալ անդ օրհնել զինքն «յեկեղեցիս օրհնեցէք զԱստուած»։ Սորին վասն ծանր պարտք են Հովուացն եկեղեցւոյ պաչտել արժանապէս եւ տալ պաչտել զՍ. Խորհուրդս յեկեղեցիս։

Զայս օրինակ աւանդեցին մեզ նոքին իսկ առաջնորդքն հաւատոց Քրիստոսի Առաքեալք, յորոց ի սկզբանէ անտի Քրիստոնէութեան ուսեալք եւ առաջնորդեալք զօրհնաբանագ յեկեղեցիս պաչտեմք զԱստուած. անդ կատարելով զՍ. Խորհուրդս բաց ի խորհրդոյ Վերջին Օծման, որ առ հարկի հիւանդութեան մարդոյ, կատարի ի մահիճս մահու, պինդ կալեալ միչա ի մաի զբան եւ զպատգամ Տեառն, «Ճարաթ վասն մարդոյ է եւ ոչ մարդ վասն չարաթու»։ Այն է զի ի պահանջել հարկին, պաշտօնեայն Աստուծոյ հաճանել պարտի յօգնութիւն ժողովրդեան, ի հոգեւոր պէտս նոցին եւ ի կատարումն Ս. Խորհրդոց եկեղեցւոյ։

Ուստի նախ՝ զՍ. Խորհուրդ Մկրտութեան յութ աւուր միջոցի, ի ծննդենէ նոցին երախայից կատարեմք յեկեղեցւոջ յԱւազանի Մըկըրտութեան, եթէ չիցէ վանգ տարահաս մահուան երախայից զի Ս. Մկրտութեամբ լինի թողութիւն մեղաց զոր իբրեւ հայրենի ժառանգութիւն յԱդամայ, յառաջին կէտ ժամանակի կենաց զգեցեալք մեղապարտ ծնանիմք, «Եւ ի մեղս ծնաւ զիս մայր իմ»։ Նմին իրի և «սկզբնական» կոչին այդ մեղք զոր միմիայն Խորհուրդն Մկրտութեան քաւէ և բառնայ ի մէնջ, և առնէ զմեզ ժառանգս և որդիս արքայութեան երկնից. ըստ որում, «Եթէ ոք ոչ ծնցի ի ջրոյ և ի հոգւոյ, ոչ կարէ մտանել յարքայութիւն Աստուծոյ»։

Երկրորդ՝ Դրոշմին խորհուրդ՝ որ է կնիք հաստատութեան հաւատոյ կից ընդ Մկրտութեան, ձեռն դնելով ի վերայ գլխոյ երախայից և օծանելով զնոսա՝ կատարի. որպէս իւրն տարածի ի մարմին մեր՝ նոյնպէս Ս. Խորհրդովս այսուիկ չնորհք եօթնարփեան Հոգւոյն Սրբոյ ինչանէ ի հոգիս մեր և զօրացուցանէ զմեզ ընդդէմ սատանայական փորձութեանց։ Այս Խորհուրդ ըստ սովորութեան և օրինաց Արեւելեան եկեղեցւոյ կից ընդ Մկրտութեան խորհրդոյ, և անմիջապէս պաչտի ի Քահանայէ։ Ուստի որպէս զՄկրտութիւնն, նոյնպէս և զկնիքն հաւատոյ զԴրոշմին խորհուրդ ընդ նմին յԱւազանի Մկրտութեան յեկեղեցւոջ պարտ է պաչտել։

Երրորդ՝ զԱպաշխարութեան կամ զխոստովանութեան խորհուրդ պարտ է ի հարկէ յեկեղեցիս կատարել, վասն զի եթէ Հայրապետք եկեղեցւոյ զայս խորհուրդ երկրորդ տախտակ փրկութեան մերոյ կոչեցեալ են, Աւազանին խորհրդոյ նմանեցուցեալ զխոստովանութիւնն, յիրաւի ապաւինելով մեր յայս փայտ փրկութեան, դատեմք զքաւութիւն մեզաց և զնորին սրբութեան ա՛նդ մանաւանդ՝ ուր գտանի Սրբութեանցն Սրբութիւն և Աստուած փրկութեան, ի տաճարն Տեառն ուր սրբեալք ի կամաւոր մեզաց մերոց լինիմք տաճար և բնակարան Հոգւոյն Սրբոյ։ Մի՛ երբէք խորհուրդս այս պաշտեսցի ի տունս և ի բնակարանս որք ոչ են նուիրեալք Տեառն, բայց ի հիւանդաց, և այլ ծանր պարագայից և բարոյական կամ նիւթական անկարող վիճակաց, որոց ոչ ներեն պէսպիսի անանօրինների պատճառք։ Մի՛ սպասել մահուան ժամու. որդեա՛կ, գուցէ ոչ գտանիցիս ի վիճակի կոչելոյ զԱստուած և սրբիլ ի մեղաց, յոր կէտ յուսացեալ պղերգքն ի հաւատս ի բարս և ի վարս անյոյս կոբընչին։ Մեծ և անպէտ զգուշութեամբ ուշ դիցեն խոստովանահարք վերապահութեանց եղելոյ ի Հովուաց և ի Քահանայապետաց եկեղեցւոյ, յորոց մի՛ յանդգնեսցին արձակել զխոստովանորդիս առանց տընօրէնութեան։

Զորրորդ՝ զԽորհուրդս Պատարագի և զՍ. Հաղորդութեան Քահանայից և ժողովրդականաց, արտաքոյ եկեղեցեաց կամ ի տունս պաչտել և մատակարարել բաց ի յիչեալ անանուրիելի պատճառաց՝ արգիլումք բացարձակապէս. զի Աստուած մեր հուր կիզիչ է՝ անարժանութեամբ մերձեցելոցն ի նա. և որպէս ի հընումն, ամենայն զոհք՝ այսպէս և ի նոր ուխտ կատարանի պատարագք մարմնոյ և արեան Տեառն Յիսուսի՝ պարտ է զի յեկեղեցիս Աստուծոյ կենդանւոյ մատուցին Տեառն, որով գիւրաւ հաչին երկինք ընդ երկիր։

Յառաքելական ժամանակի՝ հանապազօր հաղորդէին հաւատացեալք. յետ ժամանակաց, ի նուազիլ բարեպաչտութեան և սիրոյ հաւատացելոց՝ ամ յամէ հաղորդէին. իսկ ի մերս դժբաղդ աւուրս, ազատութիւն համարեալ է, նա իսկ թերեւամտութիւն մեծ մերձենալ ի կենարար հացն. ուստի և անփոյթ և անտարբեր զտանին հաւատացեալք առ այս խորհուրդ փրկութեան։ Մի՛ և մի՛ երեւեսցի ի Ձեզ այսպիսի անհոգութիւն կամ զանցառութիւն, զի հետեւութիւն է այս կրից մարմնոյ և դերութիւն և դատաճանութիւն անձին։

Հինգերորդ՝ Կարգի Քահանայութեան արարողութիւնք և հանդէսք հարկաւ յեկեղեցւոջ պաչտին և կատարին. որպէս և վայել է աստիճանացն սրբութեան ըստ մեծութեան պաչտամանցն։

Վեցերորդ՝ զԽորհուրդ Ս. Պսակի ամուսնութեան, զոր Առաքեալն Պօղոս «մեծ» անուանէ՝ վասն մեծի նուիրական իմաստի մարդեղութեանն Քրիստոսի, զորոյ յինքեան կրէ զնմանութիւն՝ ամուսնութիւնն. նմին իրի պարտ է զի խորհուրդս այս կատարեսցի յեկեղեցւոջ, առաջի Աստուծոյ և առաջի մարդկան իբր անժխտելի վկայից. քանզի միաւորութիւն առն և կնոջ ցուցանէ յինքեան զորինակ մարդեղութեան և միաւորման բնութեան Որդւոյն Աստուծոյ ընդ մերս մարդկային բնութեան անլուծանելի եղանակաւ. զի որպէս անհնար է Քրիստոսի թողուլ զմարդկային բնութիւն և բաժանիլ ի նմանէ, այսպէս և այր և կին անմեկնելի են ի միմեանց մինչեւ ցմահ. ըստ բանի «Կինն կապեալ է առն իւրում, ցորչափ կենդանի է այր նորա»։ Բայց ցաւօք սրտի ասեմք որպէս և տեսանեմք թէ բազումք ի չար ժամանակիս յայսմիկ, ընտրեն յաւէտ կալ և կեալ ազատութեամբ քան ամուսնութեամբ, և այդ ոչ առանց վտանգի կենաց իւրեանց, թողեալ զկնի մահուան իւրեանց խնդիրս վաստակաւոր գերդաստանի իւրեանց և գժտութիւնս անվերջանալիս ի ժառանգութեան մասին։

Զայսսակիկ որպէս նախնի Հարքն մեր և Հայրապետք Եկեղեցւոյ, ի սկզբանէ անտի Քրիստոնէական հաւատոյ աւանդեցին մեզ և Մեք հետեւեալ անսայթաք հետոց նոցին խնդրեմք, հրամայեմք և պատուիրեմք ամենայն ժողովրդապետաց եկեղեցեաց և թաղից կատարել յեկեղեցիս ըստ պատչաճի, և արգելումք բացարձակապէս կատարել զյիչեալ Սրբազան Խորհուրդս ի տունս կամ արտաքոյ եկեղեցեաց։

Եւ յորդոր կարդալով ամենեցուն յանվթար գործադրութիւն սոցին, չնորհեմք ամենեցուն Ձեզ լիաբերան զՀայրապետական Օրհնութիւն Մեր։

Տուեալ ի Կաթողիկոսարանի մերում որ ի Բերա Կ. Պոլիսոյ։

Ի յառաջնում աւուր Յունիսի 1903, ի Զորրորդում ամի Կաթողիկոս-Պատրիարքութեան մերոյ։

ԵՊԻՍԿՈՊՈՍԱԿԱՆ

ՁԵՌՆԱԴՐՈՒԹԵԱՆ ԱՌԹԻՒ

(ՄԱԼԹԱՐԵԱՆ ՍՐԲԱԶԱՆԻ ՕՐՇԱՏԱԿԱՆ)

(Տիւնքի Նիւսխէմիղտէն տէվամ վէ խիթամ)

Կուզենք հոս փոքրիկ ծանօթութիւն մը յաւելու։

«Պալլիում» ըսուածը՝ երեք մասէ յանքով, սպիտակ գառան «գեղմն» ըսուած ասուէով հիւսուած պարզ ուրարի պէս բան մ'է, որ քանի մը տեղ խաչեր ունի։ Կը դրուի այս՝ եպիսկոպոսական եմիվորոնին վրայէն, ճիշտ եմիվորոնի դրուած կամ կապուած ձեւովը, սա՝ տարբերութեամբ որ՝ թէ՝ ետեւ եւ թէ՝ առջեւը՝ հագիս մէյմէկ թիզ միայն երկարութիւն ունի, եւ ոչ թէ եմիվորոնի երկայնութեամբ է։

Կը հաւատան թէ՝ «Պալլիում»ը կը չինուի այն գառներու բրդովը կամ գեղմովը, որ Հռոմի մէջ՝ Ս. Ագնէսի վանքին մէջ մայրապետները կը բուծանեն, կը պատրաստեն թելերը՝ ու կը հիւսեն այն մենաստանին մէջ, եւ ապա Ս. Պետրոսի գերեզմանին վրայ կը մնայ որոշուած օրեր, ուրկից առնելով Հռոմի քահանայապետը, կուղարկէ իր մետրոպոլիտներուն, եւ կամ մայրաքաղաքաց եպիսկոպոսներուն։

Այս առթիւ լսած ենք թէ, մետրոպոլիտ մը ընտրուած կամ ձեռնադրուած, ու վարչական գործոց իսկ ձեռնամուխ եղած ըլլայ, սակայն մինչեւ որ «Պալլիում»ը չստանայ, եկեղեցական մեծ հանդիսադիր մը չի նկատուիր ձեռնադրութեան եւ այլ պարագաներու մէջ, ինչպէս կերեւի բոլոր աղօթքներէն եւ կարգերէն, որոնք լրացեալ համարուելու համար՝ հանդիսադիրը հարկ կըլլայ ասանալ «Պալլիում»ը, իբրեւ լրացուցիչ մաս եկեղեցական իշխանութեան։

1742ին Բենեդիկտոս ԺԴ. Քահանայապետ՝ «Պալլիում» ղրկած է ի Լիբանան Հռոմէացեալ Արծիւեան Վարդամ Կաթողիկոսին, որ իւր Աթոռը հաստատած էր Բերիմի վանքը։

Արծիւեանի յաջորդներն ալ ստացած են «Պալլիում»՝ ժամանակակից Քահանայապետներէն։

Հո՛ս, գոցենք մեր փակագիծը, եւ շարունակենք մեր նկարագրութիւնը։

«Ողջոյն»ի առն, սարկաւագը՝ Պատարագիչ Սրբազանէն ողջոյնը կը բերէ, նախ օգնական՝ եպիսկոպոսի առաջինին, որ խաչ ու գաւազան ձգելով ձեռքէն, կերթայ ժամարարին հետ գըրկախառնելով՝ ողջոյն առնելու, ու ետ կը կենայ՝ պատարագչորէն քիչ մը հեռու։

Այսպէս, իւր ընկեր օգնականն ալ գալով՝ ժամարարի հետ ողջագուրուելէ զատ, իր ընկեր եպիսկոպոսին հետ գըրկախառնուելէ յետոյ, առաջինն տեղը կը բռնէ, եւ առաջինը կը գնայ իր տեղը ու կը կենայ։

Մնացեալ եպիսկոպոսունք ալ—եթէ կան—մէկիկ մէկիկ կարգաւ կուգան եւ Պատարագչին ողջագուրանօք, եւ միւս կեցող եպիսկոպոսին հետ ալ գրկախառնուելով, առաջինը կերթայ իր տեղը, եւ յաջորդը կը մնայ, եւ այսպէս շարունակաբար բոլոր վարդապետները կարգաւ նոր ձեռնադրեալ եպիսկոպոսին առջը կը համբուրեն։

Աւելորդ չէ յիշել թէ՝ այս ողջոյնը՝մի միայն դասին մէջ կեցող Կաթոլիկ եպիսկոպոսաց եւ վարդապետաց մէջ կը փոխանակուի, եւ ոչ թէ ժողովրդոց։

Թէեւ մեզ հաւատողներ եղան թէ, այդ ողջոյնի փոխանակութիւնս՝ ժողովրդեան հաղորդելու սովորութիւնը դադրած չէ դեռ բոլորովին զանազան գաւառի Հայ-Հռոմէական եկեղեցեաց մէջ։

Պատարագի առն Գոհութեան քարոզին մէջ պատարագիչ Կ.-Պատրիարքին անուան յիշատակութենէն ետքը, անմիջապէս նորած Աբիկեան Տ. Ստեփան եպիսկոպոսին անունն ալ յիշատակուելով, յարեցին սարկաւագները՝ «Որ ըզպատարագս մատուցանն» այսինքն, Աբիկեան գերապայծառ նորապակ եպիսկոպոսին եւս պատարագամատոյց ըլլալը չեղեցին։

Հարցասիրեցի այս բանը՝ իրազեկ անձերմէ ամենայն ժողովրդապետաց եկեղեցեաց և թաղից կատարել յեկեղեցիս ըստ պատչաճի, և արգելումք բացարձակապէս կատարել զյիչեալ Սրբազան Խորհուրդս ի տունս կամ արտաքոյ եկեղեցեաց։

Եւ յորդոր կարդալով ամենեցուն յանվթար գործադրութիւն սոցին, չնորհեմք ամենեցուն Ձեզ լիաբերան զՀայրապետական Օրհնութիւն Մեր։

Տուեալ ի Կաթողիկոսարանի մերում որ ի Բերա Կ. Պոլիսոյ։

Ի յառաջնում աւուր Յունիսի 1903, ի Զորրորդում ամի Կաթողիկոս-Պատրիարքութեան մերոյ։

Նաւորութեան մը, եւ պատասխան ըստացայ թէ, «Այո՛, Նորապակ Տրապիզոնի Առաջնորդ եպիսկոպոսն ալ պատարագակից էր»։

Այս ալ ո՛չ էջմիածնայ, ո՛չ Սսոյ եւ ո՛չ Աղթամարի մէջ տեսնուած է։

Վերջացնելէ առաջ, յիշենք, որ այս անգամ Եպիսկոպոսական ձեռնադրութեան առթիւ, կէս մ'ալ մեր ուշ եւ ուշադրութիւնը գրաւեց, ու հետաքրքրութիւնը շարժեց։

«Անաթեմա նզովեալ եղիցի» ըսուած ժամանակ, սարկաւագը աջ ձեռքի «երկու մատը» գլխէն բարձր բռնած էր։ Իսկ ուղղափառ հայրապետաց յիշատակութեան ատեն, ուր դպիրները՝ «Ցաւիտենական յիշատակն արդարոց՝ օրհնութեամբ եղիցի» կրսէին, նոյն սարկաւագը՝ աջ ձեռքին «երեք մատերը» գլխէն վեր բարձրացուց։

Սարկաւագի՝ նախ երկու, ու յետոյ երեք մատերը վերցնելը տեսնելով, կարծեցի թէ թերեւս սարկաւագը նշան կուտայ այդ ձեւով՝ դպրաց, երգելու համար։ Բայց հետաքրքիր եղայ եւ հարցուցի մեր ազնիւ բարեկամ Անտոն վարդապետ Մերճիմէկեանին, յորմէ վերահասու եղայ թէ՝ առաջին անգամ ցուցադրած «երկու մատը», Քրիստոսի երկու բնութեան, եւ երկրորդ անգամուան «երեք մատերը» ամենասուրբ երրորդութեան նշանակ է եղեր։ Հայ. Եկեղեցին՝ ամէն ժամանակ քահանայի, վարդապետի, եպիսկոպոսական ձեռնադրութեան եւ Ծայրագոյն ատիճան տալու առթիւ՝ ազանդաւորներու հերքումի, եւ ուղղափառ Ս. Հարց յիշատակութիւնք կը լինին, սակայն մատներու վրայ այդ տեսակ ցուցմունք ընելու սովորութիւն կամ աւանդութիւն երբէք չունի։

Ա. Յ. ԱՅՎԱԶԵԱՆ

Ս. ՓՐԿԻՉ ԽԱՍԹԱԽԱՆԷՍԻ

Օրիորդ Պէթթրիս Կիւլպէնկէրեանի ընդ Հայկ էֆ. Զաքրեանի ամուսնութեան առթիւ փոխան ծաղկեփունջի 100 դրկ. նուիրած է հիւանդանոցիս Լեւոն էֆ. Պողոսեան։ [Կնիք]

9 յունիս 1903

ԲԱԳՐԱՏՈՄԱՐՆ Ի ՊՐՈՒՍԱ

ՆՈՐ ԴՐՈՒԹԻՒՆ ՏՈՄԱՐԱԿԱԼՈՒԹԵԱՆ

—o—

ԴԻՒՐԻՆ, ԱՆՍԽԱԼ ԵՒ ԱՆՇԵՓՈՒ

Հաշուակալութեան այս նոր մեթոդը, կրկնատոմարի հիմերուն վրայ հաստատուած, հեղինակին երկարատեւ փորձերովը պսակուած, ամսական փորձակշիռի, տարեկան հաշուեկշիռի, տոկոսաւոր եւ անտոկոս ընթացիկ հաշիւները հանելու, եւ ամէն գործառնութեանց շատ դիւրութիւններ ընծայելով հանդերձ, ժամանակի եւ աշխատութեան անսրեւակայելի խնայում մը կը պարունակէ իր մէջ, այնպէս որ ամսուան մը աշխատութիւնը կարելի կըլլայ մէկ ժամէն աւարտել։

ԲԱԳՐԱՏՈՄԱՐԸ կուսուցուի 3-4 դասով։

ԲԱԳՐԱՏՈՄԱՐԻ հեղինակ՝ Ցակոբ Էֆէնտի Բագրատունի այս միջոցին Պրուսա կը գտնուի, Պրուսացիներն առիթ ունին ԲԱԳՐԱՏՈՄԱՐԸ սովրելու եւ կրկնատոմարը գիտնալով հաշուակալի վկայական սանալու։

Դիմել Ազգ. վարժարան ի Պրուսա։

6—1

ՕՍՄԱՆԼԸ ՊԱՆԳԱՍԸ

1886 5% Օսմ. կէօմրիւք թահվիլաթընն 1897 յուլիս այլընն միւատէթի խիթամ պուլան 22 նումէրօլը գուրանլարը յունիս 30 (յուլիս 13)է գատար պէտէլի թահսիլ օլունմագ իւզրէ իպարագ օլունմասընը թագտիրտէ, ο թարիխէն սօնրա հիւքմսիզ ատա օլունաճաղը՝ թահվիլաթը մէգքիւրէ համիլլերինէ իլան օլունը։

20 յունիս 1903 Տէրսաատէթ 10—1

ՕՍՄԱՆԼԸ ՍԻԿՈՒՐԹԱ ՇԻՐՔԷԹԸ ՈՒՄՈՒՄԻՃԷՍԻՆԻ, 1903 յունիս 19ընտաքի ատի մէճլիսը ումումիի գարարլայա, կէլէճէք յուլիս 1էն իթիպարէն պէհէր հիսէէյ ալթընն ագչէ 27½ զ։ մէպլաղընն՝ 6 նումէրօլը գուրանլարը թէսլիմինէ մուգապլի թէէտիյէ օլունմասընը՝ չիրքէթը մէգքիւրէ հիսէտարանընա իլան օլունը։

Քէզալիք այնը գարար մուճիպինճէ, մուէսսիսանրն պէհէրինէ ալթընն ագչէ 82½ զ։-ըն՝ կէլէճէք յուլիս 1էն իթիպարէն 1 նումէրօլը գուրանա մուգապլի թէէտիյէ օլունմասընը տախի՝ մուէսսիսանրն հիսէ համիլլերինէ իլան օլունը։

Թէէտիյաթ՝ Օսմանլը Պանգասընրն Գալաթասարայի չիւպէսինէ վուգուպուլմասը տբը։

20 յունիս 1903 Տէրսաատէթ 3—2

ՊԷՐԷՆԴԷ ՍԱՀՄԱՆ ԷՕՍԿԷՐ

ՀՕՆԿՐՈՒԱԶ

ՍԻԿՈՒՐԹԱ ԳՈՒՄԲԱՆԵԱՍԸ

ՄԵՐՔԷԶԸ ԻՏԱՐԷՍԻ ԲԷԹԱՏԱ ՕԼՈՒՊ, 1857ՏԷ ԹԷԷՍԻՍ ՕԼՈՒՆՄԸՇ ՏԸՐ

Սիկուրթա օլանլարա թէէսիյէ օլունմըշ մէպլաղ 332,000,000 ֆրանգ

Սէրմայէ վէ ինթիյաթ ազչէսի 114,000,000 ֆրանգ

Ինչպէս գումբանեամըզ սիկուրթա իսէր զայէթ ֆահէլի վէ րէգապէթ օլունմամագ չարթլար իլէ. չէօյլէ քի, եվվելկի թային օլունան պիր միւասէթէն եվվել, վէֆիյաթ էանաբնտա վարիալէրէ վէ եախսա թային օլունան միւասէթ խիթմընա պէտնէքս սիկուրթա օլունան չախսա թէէսիյէ օլունմադ իւզրէ թէճարէթի թանթը թէէմինէ ալընմըշ չարթլար իլէ սիկուրթա իտիլիր։

Այնը հալաէ չօճուգլար իչիւն զայէթ մենֆաաթը վէ էմալի պուլընմայան սիկուրթա չարթլարըմըզ վար տըր քի, պիր չօճուգ ասղար ասղմագ՝ 10-15-20 սէնէլէր իչիւն սիկուրթա օլունաբզընտա, գըզ իսէ՝ կէլինիք զէմանընտան եվվել էնզի հազրը օլունմըշ օլուր, էրքէք իսէ՝ պիր սէրմայէ թէչքիլ օլունը։

Իշթէ պու կիպի զայէթ մենֆաաթը չարթլարըմըզ օլտուղը հալաէ, եվվելտէն կէչդանէն կէչիրմէլիպ պաշգա պիր մահալաէ սիկուրթա օլմագ զայրը ճահիզ տիր։

Զիյատէ մալիմաթ ալմագ արզու իսէնլէր՝ Տէրսաաաէթտէ պուլընան իտարէխանէլէրիմիզէ վէ եախսա թաշրալարտա աճէնթէլէրիմիզէ միւրաճաաթ իթմէլի տիրլէր։

ՍԹԱՆՊՈԼՅԱ ՊԱՐՆԱԹԱՆ ԽԱՆԸՆՏԱ

Գումբանեամըզընն պանգասը ՕՍՄԱՆԼԸ ՊԱՆԳԱՍԸ ՏԸՐ. Շիւպէսի՝ Գալաթատա Ինայէթ խանընտա Նօ. 10 Ումում Մէմալիքը Մարմարայի Շահանէ իչիւն միւտիրլերի Ն. ՊԱՐՆԱԹԱՆ ԷՖԷԼԱՏԼԱԸԸ

ԹԷՐԶԻ ԱԼԷՄՇԱՀ ՕՆՆԻԿ

Սէնիյը միւթէատտիտէն պէրու «ԱԼԷՄՇԱՀ ՊԻՐԱՏԷՐԼԷՐ» նամբլա միւլթէրէքէն իտարէ օլունան թէրզի խանէնին՝ պու քէրրէ թէֆրիգ իտիլ. մէսի միւնասէպէթիլէ, միւլթէրէք. լէրտէն եկնէ Պէյօղլունտա Տօղրու Օլտա վէնէտիկ սօգաղընտա 5 նու. մէրօլը աբարթըմանտաքի թէրզիխա. նէտէ քէնտի նամ ու հիսապընա չա լընան վէ զէվգը սէլիմին իյճապթը զէրաքէթինէ մուվաֆֆըգ սուրէթտէ էլպիսէ իսա, վէ իշղար իթմէքլէ. միւլթէրիլէրինի մէմնունը մէհարէթ վէ նէզաքէթի գրլան «ԹԷՐԶԻ Ա. ԼԷՄՇԱՀ ՕՆՆԻԿ» էք.յի՝ վէրտիքլէ. ռի մէպալիրը քիւլլիյէ մուգապիլինտէ եկնէ զէվգ ու թավսիյէթէրինէ մու. վաֆֆըգ կիյինէմէմէքտէն յիքեայէթ հանէն զէվտթա պիր խրտմէթ օլմագ իւզրէ թավսիյէ իսէրիզ։ Թէրզիխա. նէէնին՝ էն զիյատէ չայանը իթիմատ ֆապրիգալարտան ճէլպ իթմէքտէ օլտուղը գումաշլար մէթին վէ զ. ուրի վէ պիչիմլէր տայմա զէվգը ու. մուրի մէտէնինն մահալաէ լէ. թաֆէթ վէ զէրաֆէթի օլան մո. տայա մուրթապզգ տը։ 20—6

ՍԱՐՐԱՖԻՅԷ

ԷՎՐՕՊԱ ՖՕՐՍԱՍԸ

Լօնտրա 22 յունիս

Ինկիլ. էհտամը Ֆոնտ. Լիր.	091—18
Օսմ. էհտամը Բ	61—
» » Գ	33—87
» » Դ այլլար	31—87
» » գարանտը	31—75
Օսմանլը Պանգասը	14—12
Մլրոր տուլ. մուրթահրաէ	105—12
Պուլիար իսթիդրաղը	95—
Գանպիս Բարիզ 3 այ վատէ	25—33

Բարիզ 22 յունիս

Օսմ. էհտամը այլլաղ	32—55
» » գարանտը	32—50
Ֆրանս. էհ. 3% ֆր.	097—25
» » 3½%	—
Բուսլէի չքմէնաքֆէրի	131—
Օսմանլը Ռէժիի էհտամը	384—
» Պանգասը	608—
Դրէտիթ Լիոնէ	1100—
Իթալիա էհտամը	103—85
Օսմանիյէ	459—
Ֆուան Օթոման	479—
Սրանսալ	90—40
Թրանվատալ	118—50
Գանպիս 3 այ վատէ	25—145

Վիէննա 22 յունիս

Լօնտրա իւզերինէ գամպիս	239—50
Բուսլէի չքմէնաքֆէրի ֆր.	123—50
Օսմանլը Ռէժի ագտիսնը	350—

Պէրլին 22 յունիս

Բուսլէի չքմէնաքֆ. (մարգ)	132—80
Լօնտրա իւզերինէ գամպիս	20—24
Ֆուտլար	216—12

ԳԱԼԱԹԱ ՖՕՐՍԱՍԸ

Էսկ. Ռուս. սարի ագչմ. գրա.	35—06
» » » էն նիւքէք	35—11
» » » էն այլաղ	35—02
Պու առաջոյ այլլաղը	35—07
Բուսլէի չքմէնաք. ագչմ. գրանը.	130—75
» » էն նիւքէք	131—½
» » էն այլաղ	129—⅝
» » այլլաղ	130—
Ֆագէլ ֆարիզի	—
Բէյրութ	—

ՊԱՆԳԱ ԱԳՍԻՕՆԼԱՐԸ

Միկաբէթ Ա.	—
» Բ.	—
Թրամվայ	6—10
Ժուլիանա	1—70
Օսլիկոսիօն Թրամվայ	481—
Անիւրանա	4—55
Լօրիօտ	80—
Պանգ Նասիոնալ տը Կրէ	429—
Թրանվատալ	118—
Բանքա Թոմպիլաթը	498—
Դրէտիթ Ֆոնսիէ Եժիպտիէն	266—75
Անատոլու չքմ. ագսիսնը	12—35
Շիրքէթը Եուրիւլ հիս. Հ.Օ.	29—50

ԱԳՃԷԼԷՐԻՆ ՖԻՅԱԹԸ

Օսմ. լիրասը 100 ղ.-ամբ	ղ. Բ.
Պէյազ մէճիտիյէ ֆասգէ	108—03
Մէճիտիյէ	104—05
Ինկիլիզ լիրասը	109—36
Ֆրանսզ ֆրանգը	87—19
Բոլ	90—
Գրիվնա ֆրանգը	51—50
Դարպոն դ.ֆրանգ	8—60

ԳԱՄԻՌՕ

Լօնտրա չէք	110-27
Բարիզ չէք	22-72

ՈՒԷՍԴԸՐՕՆ

1851ՏԷ ԹԷԷՍԻՍ ՕԼՈՒՆՄԸՇ

ԵԱՆԿԸՆԱ ԳԱՐՇԸ ԻՆԿԻԼԻԶ ՍԻԿՈՒՐԹԱ ԳՈՒՄԲԱՆԵԱՍԸ

Թազմին օլունան զիյանլարըն մէճմուը	Ինկիլիզ լիրասը	6000000
Մէվճուտ ազչէ վէ հասըլաթը սէնէվիյէ	» »	1250000
Թէէսիյէ օլունմըշ սէրմայէ	» »	410000

Բիացատա մասարուֆ Ֆրանսզը վէ Ալէման գումբանեալարընը թէէսիյէ օլունմըշ սէրմայէսի 100000 Ինկիլիզ լիրասընտան ֆազլա տէյլի տիր։

Թիւրքիա շիպէսինին միւտիրը ումումիսի՝ ԳԱՌՆԻԿ ԱԱՏՈՒԱԾԱՏՈՒՐ
Սթանպոլտա Սուլթան Համամընտա բասաժ Դաթբրհրօղլու։

ԻՄԹԱՆ.—Շէհրիմիզին էն մասարուֆ Ֆրանսզը վէ Ալէման գումբանեալարընը սէրմայէսի՝ հասըլաթընա նիսպէթէն 100ամ 100 օլտուղը հալտէ Ուէսդրընընքի 100ամ 125 տիր։ Իշթէ պու հագիգաթ՝ Ուէսդրընը գումբանեասընին քէնտի բագիպլէրինէ նիսպէթէն թէէմինաթը ֆէվգէլատէյի հահդ օլտուղընա պիր տէլիլ տիր։

ՆԷՍԹԼԷՆԻՆ ՄԻՐՏԼԻԻ ՈՒՆՈՒ

ԽԱԼԻՍ ԸՍՎԻՋԵՐԱ ՍԻԻՏԻՆԻ ՀԱՎԻ ՕԼՈՒՊ ՁՕՃՈՒԳԼԱՐԱ ՄԱԽՍՈՒՍ ԷՆ ԱԼԷԱ ՂԸՏԱ ՏԸՐ

ՀԵՐ ԷՃԶԱ ՏԷԲՕԼԱԲԸՆՏԱ ԼԷԳԱՋԱԽԱՏԷԼԵՐՏԷ ՍԱԹԸԼՈՒՐ

ՐՕՍԻԱ

ՍԻԿՈՒՐԹԱ ԳՈՒՄԲԱՆԵԱՍԸ

1818 մարտ 20 թարիխի իւքաղը իմբէրաթօրի իւլէ թէէսիս օլունմըշ տըր։

Մէրքէզը իտարէսիրԹէթէրսպուրկտա գումբանեանընն տարիէի մախսուսէսինտէ տիր։

Գումբանեանընն քեամիլէն թէէսիյէ օլունան սէրմայէսի 10666667 ֆրանգ
Թէէմինաթ ազչէսի 122000000 »
Թազմինաթ վէ սէրմայէ ազչէսինտէն սիկուրթա օլանլարա թէէսիյէ օլունան 249400000 »
1901 սէնէսինտէ ֆահզ վէ «բոբիմ» օլարագ ախզ օլունան 54000000 »

Գումբանեա էհվէն չարթլարա եանկընա գարշը սիկուրթա գապուլ իթտիկի կիպի,
Նագլիյաթ իչիւն
Եօշիւր իչիւն
Հէր կէօնա գազալարա գարշը գայտը հայաթ չարթըլա, չրմէնաքֆէր վէ վարօր իւլէ եօլճըլըգ էանաբընտա վուգուս պուլանագ գազալարա գարշը
Էնտամ այնալարընընն գըրըլմասը խուսուսընտա սիկուրթա գապուլ օլունը։
Հէր կէօնա մալիմաթ իչիւն միւրաճաաթ օլընմալը

Շարգ միւֆէթթիշը ումումիսի Գալաթատա ումումի ագենթէ
Ա. ՀԻՐՄԻԶ Թ. ՐԷԲԲԷՆ

ԻԼԱՆԱԹ

ԽԱԶԻՆԷԻ ԽԱՍՍԱՒ ՇԱՀԱՆԷ

Խազինէի Խասսայ Շահանէճէ միւպայէա օլունաճագ ավանիի մատէ. նիյէ վէ զիւճաճիյէ պին ճէարա քիլէ պիրինճի նէվ սէրթ խրնթանրն միւնագասասընա պայլանիլմըզընտան, իթալյա թալիպ օլանարընն թէէմինաթ ազչէսինի վէ եա միւ. թէէր քէֆալէթինամէյի միւթասհրպէն խազինէի ճէլիլէի միւշրէ. լէյհայա կէմէլէրի։

8 հազիրան 319 3—2

ՊԱՊԸ ՍԷՐԱՖԷԼԻՐԻ ճանիպը ալիսինտէն

(31) Նիզամիյէ սորրաճանէ անպարը իչիւն պիր սէնէ զարֆընտա, լիւզումը մզգտար միպայէա օլունաճագ միճէտ. սէա պագը սամպարընն՝ մէճիտիյէ 20 ղ. հիսապը յա պէհէր աթիզ գրլէսի 16 ղ.ա թալիպի էօնտէսինտէ օլուպ յունիսին 14իւնճի կիւնինէ գատար պէհէր կիւն միւնագասասը իճրա օլունարագ մէզքիւր կիւնտէ գարարը գաթիսի վէրիլէճէկինտէն, իթասրնա վէ էրթէսի կիւնիւ 100ամ 5 թէնզիլինէ թալիպ օլանարընն՝ մագամը ալի Սէրաաքէրի Լէվազիմաթը Ումումիյէ տա իրէսինէ կէմէլէրի։ 3—1

ՄԷՍԱԺԸՐԻ ՄԱՐԻԹԻՄ

ՀԱՖԹԱԼԻԳ ՍԷՖԷՐԼԷՐ

Անատոլու լիմանլարընա Պաթում, Օտէսա, Տէրսաաէթ, Իզմիր, Սէլանիք, Շիրա, Բիրէ, Բաթրաս, Մարսիլիա, Հավր, Տիւնքէրք, Լօնտրա վէ Տէրսաաէթ իլէ Սուրիա վէ Մըսրը արասընա մունթազամ սէյր ու սէֆէրլէր.

ՎԻՒՐՈՒՏԻՆԷ ՊԷՐԼԻՆԷՆ ՎԱՌՕՐԼԱՐ

Ալաֆրանկա յունիսին 28ինճի բազար կիւնիւ «Պաղտատ» Դարատէնիզտէն։
Ալաֆր. յունիսին 28ինճի բազար կիւնիւ «Օրթէկալ»՝ Մարսիլիատան։
Ալաֆր. յունիսին 2կինճի չարշէնպէ ագշամը «Գոնկո» Սուրիա խաթթընտան։
Ալաֆր. յունիսին 23ինճի սալը կիւնիւ «Տուռօ» Մարսիլիատան։

ՀԱՐԷԲԷԹ ԻՏԷՃԷՐ ՎԱՌՕՐԼԱՐ

Ալաֆր. յունիսին 29ինճը բզ. էրթէսի կիւնիւ ագշամ ալաֆրանկա սաաթ 3ամ գաբթան Պուայլէնին սիւվար օլուղը «Պաղտատ» վաբօրը՝ Զանագալէ, Իզմիր, Բիրէ, Մարսիլիա, Հավր, Տիւնքէրք վէ Լօնտրայա։
Ալաֆր. յունիսին 29ինճը բզ. էրթէսի կիւնիւ ագշամ ալաֆր. սաաթ 4ամ գաբթան Տէբրանընն սիւվար օլուղը «Օրթէկալ» վաբօրը Սամսուն, Թրապիզոն վէ Թարապլուսա։
Ալաֆր. յունիսին 23ինճի սալը կիւնիւ ագշամ ալաֆ. սաաթ 4ամ գաբթան Ա.յսաբն սիւվար օլուղը «Տուռօ» վաբօրը Օռէսայա։
Ալաֆր. յունիսին 25ինճը բէնճշէնպէ կիւնիւ ագշամ ալաֆր. սաաթ 4ամ գաբթան Պրինսընընն սիւվար օլուղը «Գոնկո» վաբօրը՝ Զանագալէ, Իզմիր, Բիրէ, Նաբօլի վէ Մարսիլիայա։
Բարիզ էյլիւ վէրիլէն պիլէթլէրին ֆիյաթլարը պէրվէճէնը աթէ տիր.
Գէօյիւք բօսֆալարընա 1ինճի սէվգէր 320 ֆր
Ինճի մէվգը վարօր վէ 1ինճի մէվգը չրմէնաքֆէր 242 »
Ինճի մէվգը վարօր վէ 2ինճի մէվգը չրմէնաքֆէր 230 »
Սիւրէ վարարլարը յա եարընը 1ինճի մէվգը 245 »
Տահա միւքէմմել մալիմաթ վէ թաֆսիլաթ ալմագ իսթէյէնլէր՝ Գալաթատա Մօմանճէտ Սիրէ Ֆրանճէզատ մէրքէզ ագենթէլիյինէ միւրաճաաթ իսթէպիլիրլեր։
Գումբանեա՝ ասղրաատան ասղրայա Բարիզ վէ Բարի-Լեօն-Մէտիթէռանէ չրմէնաքֆէրինին էն իյէրէ աթասէօնարը նչիւն սաաթ պիլէթ վէրէպիլիր։

ԹԻԿՐԷՇԱՄ

ԼՕՆՏՐԱՏԱ ԷՕՄԻՒՐ ՍԻԿՈՒՐԹԱ ԳՈՒՄԲԱՆԵԱՍԸ

1900 դեկտ.տէ գումբանեանընն մէվճուտը 191934 ֆր.
» » 31ամ բրիմ վէ ֆահզ վարիատաթը սէնէվիյէսի 32467 »
Գումբանեանընն թէէսիսինտէն եանի 1848ամ պէրու գայտը հայաթ իյրտալարը (բանթ վիաժէր) վէ սիկուրթաթալիսի վէ սարէ սիկուրթա մուգավէլէնամէլէրինին թէէսիյաթը 426999 »
1900 սէնէսի զարֆընտա գումբանեա ագտ իթմիշ օլտըը 5556 ամէտ սիկուրթա մուգավէլէ սէնէալերի (բօլիս) իչիւն թէէսիյէ էլլէտի 52981 »
Տահա զիյատէ մալիմաթ ախզ իթմէք իսթէյէնլեր իչիւն՝ ումումի ագենթէլերէ կէմէլերի։

ԷՏՈՒԱՐԴՈՒ Վէ ՄԱԹՏՈՒՄԸ

Իտարէխանէլերի՝ Սթամպոլտա Մէյանանճրգ սոգաղընտա Ալալրմնը խանընտա, վէ Գալաթատա Ալէքսիատի վէ Մէյմէնէթլի խանընընտա Ն՝ 8.

ԲԱԹԹԻՕՖԷ

ՆԱՄ ԻՆԿ. ԵԱՆԿԸՆ ՍԻԿՈՒՐԹԱ ԳՈՒՄԲԱՆԵԱՍԸ 1824ՏԷ ՄՈՒԼՍՍԷՍ
ՍԷՐՄԱՅԷ 1,500,000 ԻՆԿ. ԼԻՐԱՍԸ

ԿՈՒԼԱՐՏԻԱՆ

ՆԱՄ ԻՆԿ. ԵԱՆԿԸՆ ՍԻԿՈՒՐԹԱ ԳՈՒՄԲԱՆԵԱՍԸ 1821ՏԷ ՄՈՒԼՍՍԷՍ
ՍԷՐՄԱՅԷ 2,000,000 ԻՆԿ. ԼԻՐԱՍԸ

ՈՒՄՈՒՄԻ ԱՃԷՆԹԷԼԷՐ՝ ԷՏՈՒԱՐԴՈՒ Վէ ՄԱԹՏՈՒՄԸ, ՍԹԱՄԱՕԼ ԱԼԱԼԸՄՃԸ ԽԱՆ

QUINA LAROCHE

ET SES AVANTAGES

ՔԻՆԱ ԼԱՌՕՇ ՎԷ ԽԱՍՍԷԼԷՐԻ

Միյամէ խասթալըգլարընա գարշը գօյապիլմէք իչիւն հէքիմլէր չօգ տիր մուգավվի (թօնիք) իլաճլարա միւրաճաաթ իթմէկէ մէճպուր տըրլար։ Վէ տրէքսէր ԳԸՆԱ ԳԸՆԱՅը թէրճիհ իտուպ, օնու եա՝ չարապ վէ եա՝ իքսիր հալինա վէրիրլէր։

ԳԸՆԱ ԳԸՆԱՅա մէտհ ու սէնալէր օգումագ զահա չէյ տիր, զիրա՝ հէքիմ. լէրին հէր կիւն իչիւն գուլլանըգլարը իլաճ օլտուղընտան, արթըգ օնուն խա. սէլէրինի վէ հիւանի թէէսիրինի պիլմէթիք քիմսէ եօգ տրը զանն իտէրիզ։ Ամ. գաթ էն էհէմմիյէթլի նօգթա չուրասը տրը քի, ԳԸՆԱ. իլէ եարընը տրը տէյի սաթըլան իլաճլարրն չօգունտա ԳԸՆԱ ԳԸՆԱՆան պէգլէնէն գուվվէթվի. ճուտ օլմագ, զիրա ԳԸՆԱ. ԳԸՆԱՆընն թէքմիլ էօգլիս խիւլասասը իլէ գուվվէ. թինի ԳԸՆԱ. ԳԸՆԱ գապուղընտան ալապիլմէք ուսուլինի հէր քէս պիլմէզ։

Եալընըզ՝ ՔԻՆԱ. ԼԱՌՕՇ անէնլէն իլաճտա ԳԸՆԱ. ԳԸՆԱՆընն թէքմիլ խիւլ. սասը իլէ գուվվէթ վէրիճի էօգիս մէվճուտ տրը վէ մէզքիւր իլաճ գաասը վի. ճուտա գուվվէթ վէրէճէք հիչ պիր իլաճ եօգ տրը։

Տիւնեանընն հէր թարաֆընտա էն պէօյիւք խասթախանէլէրտէ քիւլլիյէթ գուլլանըլըզը կիպի, պէօյիւք հէքիմլէր տախի գուվվէթ իչիւն ՔԻՆԱ. ԼԱՌՕ թավսիյէ իտէրլէր։

Հազմըզլըգ, զայիֆլիք վէ խուսուսի իլէ լօհուտա գատընլարընն զայի. լիքլէրինէ գարշը ՔԻՆԱ ԼԱՌՕՆընն թէէսիրի հայրէթպախշ տրը։ Քէզա գա. սրզլըզընն հէր նէվինի չարուգ վէ տէվամը սուրէթտէ թէտավի իտէպիմէք իչիւն ՔԻՆԱ ԼԱՌՕՆընն չէլիքլի ճիսսինի գուլլանմագ էլզէմ տիր։ Վէլհասրլ ՔԻՆԱ ԼԱ. ՌՕՇ գուվվէթ վէրիճի իլաճլարրն պիրինճիսի տիր։

Թագլիճիլէր՝ ՔԻՆԱ ԼԱՌՕՆընն չէօհէթինտէն իսթիֆատէ իթմէք էճէլ իլէ պիր չօգ թագլիլէր եարմագտա օլտուգլարընտան, էճզախանէ վէ տէրլա. տան խալիս ՔԻՆԱ ԼԱՌՕՇ արանմասը թավսիյէ օլունը։ 26—11

ՎԷՐԷՍԻՅԷ ՍԱԹԸԸ

ՀԻՐՃԱԻ ՄԱՂԱԶԱՍԸ

ՎԷՐԷՍԻՅԷ ՍԱԹԸԸ
ՄԻԻԾԹԷՐԻԼԷՐԷ ԳՕՂԱԾ-
ԼԸԳ ԻԶԻՒՆ
ՖԻՅԱԹ ՄԱԳԹՈՒ

ՀԷՐ ՆԷՎ ՄԻԻՃԷՎՀԷ-ՐԱԹԱ ՄԱԼԻԲ ՕՄԱՌ ԻՍԹԷՐ ԻՍԷՆԻՋ

ՍԹԱՆՊՈԼՅԱ ԳՈՒՅՈՒՄՃԸ ՁԱՐՇԸՄԵՏԱ ՊԷՕՅԻԲ ՃԱՏՏԷ Ն.13

ՄԻԻՐԱՃԱԱԹ ԻՏԻՆԷ

ՀԷՐՃԱԻ մաղազասընտա էվրօբա ուսուլիյլէ հազրըլանմըշ վէ էն պիրինճի նէվվէրինտէն օլմագ չարթը յա միւէվվէհաթ պուլընմագտա տրը։
ՀԷՐՃԱԻ մաղազասընը ֆիյաթլարը՝ բէգապէթ գապուլ իթմէզ տէրէճէ. տէ տիր։
ՀԷՐՃԱԻ մաղազասընտա կիւմիւշ մամուլաթը տախի պուլընմագտա տրը։
ՀԷՐՃԱԻ մաղազասընտա սաաթլար, ալթուն վէ կիւմիւշ գօրտանլար վէ կիւմիւշ պասթանլար պուլընմագտա տրը։

ՇԱՐԹԼԱՐ

100ամ 20 բէյին, միւթէպագբը իչիւն հաֆթատա 100ամ 5 թէէսիյաթ։

ԲԷՅԻՆ ԱԼԱՆԱ 100ՏԷ 5 ԹԷՆԶԻԼ

Միւսթասմէլ օլան միւէվվէհաթ՝ էկէր պօզուլմամըշ իսէ 100ամ 10 թէնզիլ իւլէ կէրի ալընըր։

ՎԷՆՍԱՆ ՖՕՅԱՃԵԱՆ

Սթանպոլտա Պաղչէ Գարբարընտա ճէլալ Պէյ խանը իթթիսալինտէ Ն՝ 1 Զէֆիթէ Ըսգրլէթ մաղազասը.

ԿԷՕՋԷ Վէ ՃԷՐԲԱՀԼԷՂՆ ՄԻԻԹԷԱԼԻԿ ԱԼԷԱԹ ԹԻԻՃՃԱՐԸ

Մէզքիւր մաղազատա կէօզէ վէ էճրբահլրզա միւթ. ալլիգ էնվաի ալէաթ ու էաէվաթ թօքտան վէ բէրաքէն թէ օլարագ ֆիւրուխթ օլունը։
Էզճիմէթ եումուշագ վէ սէրթ լասթիգտէն [գաուլա. տան] մատամուլ մէվատտը միւխթէլիֆէ, գասրգ պաղա. ը, էնվաի չիրինկալար, էլէքթրիգ մաքինալարը, միդան իւլ հավա [պարօմէթր], միդան իւլ հարարէ [թէրմոմէթր] վէ էյի ճինս կէօզլիւքլեր պուլընմագտա տրը։
Մ. Վէնսան ֆօյաճեան՝ հէր նէվ օրբարրյաթ վէ թա. միրաթը էհվէն ֆիյաթ իւլէ իճրա վէ տէրէօնտէ իտէր։

ՕՍՄԱՆԼԸ ՍԻԿՈՒՐԹԱ ՇԻՐՔԷԹԸ ՈՒՄՈՒՄԻՅԷՍԻ

20 սէֆէր 1310 վէ 2/14 օգոստոս 1892 թարիխի ֆէրմանը ալիյան մուճիպինէ թէչէգքիւլ էլլէմիշ տիր։
Շիրքէթը մէզքիւրէ՝ հարիգ վէ տէնիզ վէ հայաթ վէ նագլիյաթ սի. կուրթալարը մուամէլաթընը իճրա իտէր։
Իտարէխանէսի.—Տէրսաաէթտէ Գալաթատա Գարաքէյօլտէքի նէֆի խան տախիլինտէ։
Սթանպոլ ճիհէթի աճէնթէսի՝ Օսմանլը Պանգասը շիւպէսի, նէնի ճա. մի ավլուսընտա Օսմանլը բօսֆախանէսի գարշըսընտա։
Սթանպոլ ճիհէթի աճէնթէ վէքիլի՝ Մ. Ի. Զաատէ, Մարբուճճիլարտա Զարշըը խանտա Ն՝ 21։